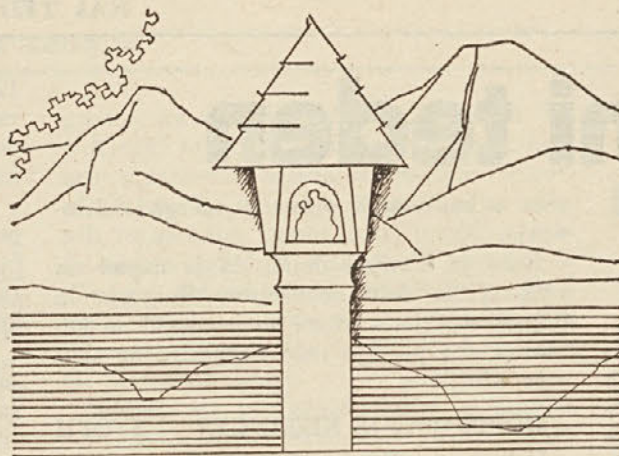

Naša prošnja ob jubilejnim romanju

To nedeljo se pokloni naše ljudstvo ob jubilejnim romanju svoji Materi pri Gospe Sveti. Romanje naj bi bilo zahvala za luč vere ob tisočvestoletnici pokristjanjenja, hkrati spomin na petdesetletnico Fatime in še uvod v leto vere. In ni čudno: Čutimo in slutimo dolžnost te verske manifestacije v našem izrednem času.

Naše petdesetletje začenja atomski vek. V gospodarstvo venomer sili mehanizacija in ni je več gospodarske panoge, ki bi se še hotela upirati prodirajoči tehniki. V dogledni dobi bo človek po stroju v mnogem oproščen telesnega dela, veljal bo zanj trideset — morda celo dvajseturni delovni teden. Vendar bo gmotno bogastvo rastle še naprej in množilo moderno civilizacijo. Znanost razgrinja neizčrpne vire energije, ki bodo zunanje lice sveta spreminjali še mrzličneje od elektrike. Astronavtika ni nobena bajka — človek si osvaja s svojim umom zaenkrat svet sončnih planetov in jih bo prej ali slej včlenil v svoje tehnično in gospodarsko snovanje in delovanje. Medicina odpira povsem nove možnosti zdravljenja in higijene, kemija množi bogastvo surovin. In če pridružimo še socialni svet: dobro nam je ob dobrohotni državni socialni politiki, sleherni riziko bolezni, nezgode, starosti in še smrti omiljujejo zavarovanja. Blagostanje se množi, vedno boljše jemo, vedno boljše se oblačimo, vedno udobneje stanujemo in vedno več si privoščimo še drugih prijetnosti življenja.

Tako se je naše zunanje življenje bistveno spremenilo in se še spreminja naprej. Ni je izza dveh tisočletij generacije, ki bi doživela tolik vsesplošni prelom človeškega bitja in žitja. Dejal je ob tem pretresljivo velikem razdobju francoski filozof Teilhard de Chardin: naša leta so en sam dokaz božje bitnosti, večne Modrosti, Duha, ki plava nad breznom sveta in kontinentov. Po njegovem ukazu si človek kot nikdar poprej osvaja in udinjuje svet in njegove tajne in skrivnosti.

Ni moglo biti drugače: Tudi duhovno je bilo treba tej generaciji revolucije, preloma, sicer bi se znalo zgoditi, da bi človeštvo doletela prometejska usoda, to je usoda onega antičnega junaka, ki je izzival bogove in so ga zato priklenili za vedno na skalo in so orli trpinčili njegovo telo. To sodobno duhovno razdobje, ta notranji prelom je drugi vatikanski koncil. Duhovni svet, ki ga koncil odpira, je tako silovit, da ga bodo povsem doumela šele pozna stoletja, mi pa bomo kot otroci delno s strahom in delno s pogumom stopali ob sodobnem somraku v novo božje jutro.

Cerkev je božje ljudstvo, ki se bliža skozi čas svojem kozmičnemu Kristusu, ki je že izza svojega telesnega življenja na zemlji napovedoval dan, ko se bodo trgale zvezde na nebu in se majale zemске sile in ko bo sam prišel na oblakih neba, da ob vesoljni sodbi zaključi svet in čas in započne »novi Jeruzalem«. Kar je božjega v Cerkvi, je on sam v skromni podobi kruha in vina, mi ljudje pa smo grešniki v tej Cerkvi, hlatajoči po živem kruhu, ki ohranja duha in življenje. Ena sama je zapoved Cerkve: ljubezen! »Na ljubezni naj vas spoznajo, da ste moji učenci!« Morda še nikdar ni bilo to naročilo tako tehtno in važno kot v času do skrajnosti izpopolnjenega stroja, letal, ki ti v pičlih urah preletijo ves svet, bomb, ki ti v kratkih sekundah uničijo življenja stotisočev. Iz koncilске konstitucije, ki je najvažnejši dokument štiriletnega študija cerkvenih očetov vsega sveta, še en poudarek: polnoletnost laikov. Duhovenikom je Kristus izročil ključ nebeškega kraljestva, laiki pa imajo ključ civilnih občestev družine, vasi, naroda, države, sve-

Raketna obramba ZDA proti Moskvi

Evropski politiki ne verujejo v kitajsko nevarnost

Iz Združenih držav Amerike poročajo, da je časopis »Washington Post« prinesel v ponedeljek važen članek o »raketni obrambi proti Sovjetski zvezi«. V članku je rečeno, da nekateri evropski politiki sodijo, da pomeni zgraditev omenjenega ameriškega raketnega sistema proti Kitajski samo prvo stopnjo množičnega obrambnega pasu proti Moskvi.

List poroča dalje, da Evropa ne more sprejeti utemeljitve Johnsonove vlade o ciljih obrambnega sistema. »Washington Post« pravi namreč, da se zahodnoevropske države ne čutijo ogrožene po rdeči Kitajski, so pa trdno prepričane, da hočejo Združene države Amerike s svojim načrtnim protiraketnim sistemom pojačiti zgolj svoj bok — varnost proti Rusom.

Evropski skeptiki (dvomljivci) pravijo, da ta raketni obrambni pas, ki ga imajo Združene države v načrtu, ni mišljen kot

grožnja proti Kitajski, temveč naj bi ta pomenil le kot politični in vojaški opomin.

List »Washington Post« je poslal svojim poročevalcem v glavnih mestih zahodnoevropskih držav vprašanja k tej temi. Tako je bonnski poročevalec imenovanega časopisa javil, da je verodostojnost ameriškega varstva o neširjenju atomskega orožja še nadalje sporna. Politični krogi v Londonu so mnenja, da tak protiraketni sistem ne more prinesiti nobene odločitve na vojaškem področju.

V Franciji pa presojuje politiki zadevo čisto drugače: »Mnogi Francozi menijo, da Washington s postavitvijo protiraketne zapreke ne more popolnoma zaščititi evropske celine. Skupni sovražnik bi po mnenju Francozov raje uporabil izstrelitev jedrskega orožja z raketami, ki ne bodo napadene,« piše poročevalec časopisa »Washington Post« iz Pariza.

U D E L E Ž I T E S E

romanja k Mariji pri Gospe Sveti v „letu vere“

V nedeljo, dne 15. oktobra, se romarji zberejo ob 2. uri popoldne (14. uri) na dvorišču pri samostanu pod cerkvijo pri Gospe Sveti. Nato bo procesija v cerkev in sv. maša s pridigo. Verniki so vabljeni k sv. obhajilu. Sledi nagovor našega nadpastirja in pete litanije z blagoslovom. Ob sklepu bo ob grobu škofa sv. Modesta skupna zahvala za milost sv. vere.

V Salzburgu in Celovcu so volili

V nedeljo, 8. oktobra, so bile v Salzburgu in Celovcu občinske volitve.

V Salzburgu je Socialistična stranka pridobila tri mandate in si je tako izboljšala položaj od 16 na 19 občinskih svetnikov. Volilne glasove so izgubile vse ostale tri stranke: Avstrijska ljudska stranka, Svobodnjaška in Komunistična stranka; vsaka od teh je izgubila en mandat; komunistov ne bo odslej več v občinskem svetu; Svobodnjaška stranka pa je izgubila z nedeljskimi volitvami svojega podžupana, ter bo imela v prihodnje le enega mestnega svetnika.

Za prihodnjih pet let je mestni senat v Salzburgu sestavljen takole: socialistični župan, po enega podžupana bosta dali Avstrijska ljudska stranka in Socialistična stranka; en mestni svetnik pa pripada Svobodnjaški stranki.

ta. Na njihovem mestu so nekoč stali krščanski kralji in vladarji, v sodobni demokraciji pa jih je v posvetnih občestvih nadomestilo ljudstvo in zanje velja beseda: Dajte cesarju, kar je cesarjevega!

Koncil pri nas! Morda je prav, da poudarimo: mehanizacija naših gospodarstev, elektrifikacija dežele, prometni razmah, socialni prevrat med podeželskimi stanovi, modernizem, ki sili v sleherni našo vas in zadnji naš dom, tujski promet, ki prinaša vsakomur pozdrave daljnega sveta — vse to in še več je dokaz, da se tudi v našem malem svetu začenja novi vek, novo tisočletje. Mrzlično se spreminja zunanji obraz tudi naše domovine. Koncilski nauk velja tudi

Pri nedeljskih volitvah v občinski svet v Celovcu so izšli socialisti kot nedvoumni zmagovalci. Pridobili so k dosedanjim 17 mandatom še tri in razpolagajo sedaj z absolutno večino. Socialistična stranka je bila pri teh volitvah edina stranka, ki je pridobila ne le glasove, ampak tudi mandate. Seveda gre njen uspeh na račun ostalih strank, kajti Avstrijska ljudska stranka, Svobodnjaška in Komunistična stranka so izgubile po eno mesto v občinskem svetu; pri čemer Komunistična stranka ne bo imela odslej nobenega zastopnika več na magistratu. Tudi Olahova stranka (DFP) je izšla iz volitev praznih rok.

Na osnovi volilnega izida bo celovski mestni senat v bodoče sestavljen sledeče: iz štirih socialistov, dveh članov Avstrijske ljudske stranke in enega Svobodnjaške stranke.

za nas. S poglobljenim duhom, z novimi zunanji oblikami verskega življenja, s poudarjeno občestvenostjo svete daritve, z vedno bolj popolnim partnerstvom duhovnikov in svetnih vernikov hočemo živeti življenje božjega ljudstva po naših domovih, vseh in dolinah. Za naše notranje-narodno in mednarodno žitje veljaj eno samo geslo: ljubezen. Dajmo jo Bogu in bližnjemu brez onega pridržka, ki ga dela moderni čas, ko sicer daje, a daje samo za to, da spet sprejema. Težka, zelo težka zapoved, a vredna veličine krščanske blagovesti.

To bodi naša prošnja ob jubilejnim romanju h Gospe Sveti!

Dr. Zeichen - 75-letnik

V St. Rupertu pri Velikovcu je praznoval te dni preč. g. dr. Franc Zeichen svoj 75-letni jubilej. Vemo, da g. dr. Zeichnu ne bo prav, da se spomnimo tudi v tem okviru njegove 75-letnice. Vendar naj nam tega ne zameri, saj zaradi neumornega dela, ki ga je vršil kot vzoren duhovnik in rodoljub skozi desetletja med koroškimi Slovenci, ne moremo mimo dogodka.

Dr. Franc Zeichen je bil rojen na dan sv. Franciška Asiškega leta 1892 v Semislavčah ob Dravi v fari Lipa. Vsled tega ga smemo prištevati med Rožane. V St. Jakobu v Rožu počiva njegov sorodnik, nekdanji ravnatelj Mohorjeve družbe v Celovcu in Celju, preč. g. Jožef Zeichen. Rodbina je med Slovenci zelo znana in spoštovana.

Po gimnaziji se je odločil Franc Zeichen za poklic duhovnika. Težave tega stanu mu niso bile neznane. Trudil se je zmeraj, da bi cilju idealnega duhovnika — kot takega ga cenimo koroški Slovenci — prišel čim bližje. Svoj teološki in filozofski študij je na univerzi v Innsbrucku zaključil z doktoratom. Postaja njegovega duhovniškega delovanja so bile pretežno v Podjunu. Globoko je na verskem in kulturnem polju zaoral v Pliberku. Znal je mladino zbrati okoli sebe ter jo navdušiti za katoliške in narodne ideale. Prosvetno delo je za časa Zeichnovega kaplanovanja v Pliberku cvetelo ter dajalo pobude za kulturno delo tudi drugod.

Kot župnik na Suhi je prenovil farno življenje. Uspehe njegovega dušnopastirskega delovanja je možno razumeti le iz osebnih kontaktov, ki jih je vsepovsod, kjer je dr. Zeichen deloval, gojil s svojimi farani. To velja tudi za težavni delokrog v St. Rupertu pri Velikovcu. Posebej naj še omenimo, da je vse njegovo prizadevanje v dušnem pastirstvu vedno spremljala molitev.

Od leta 1938 dalje je dr. Zeichen župnik v predmestni fari St. Rupert pri Velikovcu. To je obsežna župnija, ki sega od dravskih bregov pri podružnici Sv. Urha, pa do skoraj gorskih višin pri Vodovnici. Vojna vihra je jubilanta pregnala na Gunzenberg v Krški dolini. Po vojni je dr. Zeichen spet župnik pri Sv. Rupertu. Z mnogimi težavami se bori, prenavlja cerkev, skrbi za zavod šolskih sester, restavrira podružnice. Kljub rahlemu zdravju je neumoren. Slovesnost zlate maše leta 1965 je hotel praznovati tiho, a dobri župljani in skrbne sestre so blagemu gospodu le pripravile primerno slavo.

Ob njegovi 75-letnici pa se spominjajo dr. Zeichna tudi številni dijaki in nekdanji bogoslovci, ki so našli pri dr. Zeichnu vedno odprto srce. Radi so ga obiskali, iskali pri njem nasvetov ter jih tudi našli. A tudi drugače je bil dr. Zeichen študirajoči mladini vedno v oporo. Nekdanji bogoslovci, danes župniki — tudi dekan šmihelske dekanije — goreče delujejo med našim prebivalstvom. Pri njihovem delu jih spremlja marsikatera misel — vodilo — njihovega nekdanjega duhovnega očeta in župnika dr. Franca Zeichna.

Dr. Zeichen pa je dajal marsikatero smer našemu delu tudi na sestankih in zborovanjih v Celovcu.

Naša želja je, da bi naš jubilar še dolgo oskrboval svoje župljane ter zasledoval s takšnim zanimanjem kot doslej vsa naša narodna prizadevanja. Naj mu Bog nakloni predvsem zdravja za težko in odgovorno delo.

K 75-letnici pristočno čestitamo!

Politični teden

Po svetu . . .

NEMŠKI MINISTER NAPADEL DE GAULLOVO POLITIKO

Vodilni član Kiesingerjeve vlade (Zahodna Nemčija) Herbert Wehner, minister za vsenemške zadeve, je na zborovanju beguncev iz Vzhodne Nemčije kritiziral de Gaullov nastop med zadnjim obiskom na Poljskem. De Gaulle je poslušalcem poprej v Zahodni Nemčiji nato na Poljskem namazal ustnice z medom, je dejal minister Wehner. Govoril je tako, kakor je pač ugajalo Poljakom in Nemcem iz Zahodne Nemčije. Evropske politike ni mogoče prepustiti takšnim politikom, to ni pot, po kateri se lahko rešujejo današnji problemi. Tako ostro še ni nikdo izmed članov nemške vlade kritiziral de Gaulle; v Bonnu imajo de Gaulle sicer še vedno za zagovornika nemške stvari. De Gaulle je ponovno izjavil, da podpira Poljake glede meje na Odri in Nisi. Tako je med zadnjim obiskom na Poljskem izjavil, da je Zabrze — nekdanji Hindenburg — izmed vseh poljskih mest najbolj poljsko.

NAVEZAVA STIKOV MED BONNOM IN BEOGRADOM

„Frankfurter allgemeine Zeitung“ se v posebnem dopisu iz Beograda bavi s poboljšanimi odnosi med Beogradom in Bonnomo v zvezi z imenovanjem Lučića za načelnika, „predstavništva za zaščito jugoslovanskih koristi“ v Bonnu. Lučić sodi med jugoslovanske diplomate, ki so izredno dobro obveščeni o razmerah na zapadu ter je v Beogradu med diplomati in novinarji priljubljena osebnost.

Diplomatski odnosi so bili med obema državama pretrgani in zaščito jugoslovanskih koristi v Zahodni Nemčiji je prevzelo švedsko poslaništvo, zahodnonemških v Jugoslaviji pa francosko poslaništvo. Toda odnosi med Zahodno Nemčijo in Jugoslavijo so se že tako izboljšali, da kaže, da se bodo predstavništva za zaščito interesov, ki delujejo v Beogradu (na francoskem poslaništvu) in Bonnu (na švedskem) v kratkem popolnoma osamosvojila. Že danes imata predstavništvi pravico šifriranja in lahko občujeta s pristojnimi zunanjimi ministri neposredno. Jugoslovansko poslaništvo v Bonnu bo povsem izločeno iz švedskega poslaništva in seveda to bo veljalo tudi za zahodnonemško predstavništvo v Beogradu.

To bo v mednarodnem pravu nekaj novega, pripominja list. Države bodo zastopane po predstavništvih, ki bodo imela značaj diplomatskih misij, ne da bi se tako imenovala ter bi bila dolžna izpolnjevati s tem povezane formalnosti.

ITALIJSKI PROTEST AVSTRIJI ZARADI TERORISTIČNEGA NAPADA V TRENTU

V zvezi z zadnjim terorističnim napadom na Južnem Tirolskem (kot znano je „Naš tednik“ v prejšnji številki o dogodku poročal) je podtajnik v zunanjem ministristvu Lupis poklical v Farnesino v Rimu avstrijskega veleposlanika, kateremu je izrazil globoko nezadovoljstvo Italije zaradi zadnjih atentatov, pri katerih sta izgubila življenje dva policaja javne varnosti. Podtajnik je dejal, da gre za posledice pomanjkljivih ukrepov avstrijskih oblasti, saj je do atentatov prišlo nekaj dni po objavi pisma odbora za osvoboditev Južne Tirolske, ki je napovedal vrsto atentatov v Italiji. Kljub opozorilom italijanske vlade Avstrija ni sprejela ustreznih ukrepov v skladu z varnostjo, ki jo predstavlja ta organizacija, in grožnjami, ki jih je izrekla.

V italijanskem parlamentu pa je notranji minister Taviani odgovarjal na vprašanja poslancev v zvezi z zadnjim terorističnim napadom v Trentu. Minister je dejal, da bo borba s terorizmom dolga in težavna. Neonacizem je našel ugodna tla med sicer omejenimi skupinami mladine, vendar pa gre za izredno nevarne skupine zaradi popolne pomanjkanja moralnega čuta in ker se niso nič naučili na osnovi tragičnih posledic vojne. Taviani pravi, da gre za „sinove krvnikov iz Dachaua“.

Zato bi bilo krivično vzporejati te neonacistične skupine z veliko večino južnotirolskega prebivalstva nemškega jezika. Taviani se je skliceval na svoje prejšnje izjave v parlamentu, ko je govoril o obsodbi teroristov in pričetku sodelovanja, sedaj pa lahko go-

vori o konkretnih primerih takega sodelovanja.

Nato je Taviani dejal, da je napad na vlak očitno delo neonacistov Burgerja in Kienesbergerja, medtem ko je napad na karabinersko postajo delo neonacistične skupine Klotza.

DOPISOVANJE KIESINGER — STOPH

Zahodnonemški kancler Kiesinger je poslal pismo predsedniku vzhodnonemške vlade Stophu, v katerem odgovarja na njegovo nedavno pismo z dne 18. septembra.

Stoph ima v načrtu sledečo pogodbo

Načrt pogodbe predlaga, naj se obe strani obvezeta, da bosta naslanjali svoje odnose na šest načel: 1. Spoštovanje suverenosti, enakosti in nevmesavanje v notranje zadeve druge strani. 2. Spoštovanje ozemeljske celovitosti evropskih držav. 3. Priznanje sedanjih meja v Evropi, včevši mejo na Odri in Nisi ter mejo med Vzhodno in Zahodno Nemčijo. 4. Priznanje neveljavnosti muenchenskega sporazuma od vsega začetka. 5. Obe nemški državi naj se odrečeta vsaki obliki jedrskega orožja ali vskladiščenju tega orožja na svojem ozemlju.

Tretji člen načrta pogodbe naj bi določal, da bodo med obema Nemčijama navezali stike na podlagi „vzajemne koristi“ in da se bodo sklenili gospodarski, trgovinski, poštni in drugi sporazumi, zato da se doseže mirno sožitje.

Poleg tega predlaga normalizacijo odnosov obeh nemških držav z vsemi evropskimi državami, 50-odstotno znižanje izdatkov za oboroževanje in dodaja, da bi se pred njegovim sestankom s Kiesingerjem morala sestati državni tajnik kanclerjeve pisarne in odgovarjajoči funkcionar Vzhodne Nemčije.

Kiesingerjev odgovor

Najvažnejši del pisma pravi: „Da se doseže ponovna združitev Nemčije, bi lahko skupno pripravili in uresničili program. kakršnega sem začrtal v svojih predlogih od

12. aprila in v svojem pismu od 13. junija, vsaj da bi olajšali breme razdeljenosti in da postanejo lažji odnosi med Nemci v njihovi razdeljeni domovini. Zvezna vlada je v interesu vseh Nemcev pripravljena začeti pogajanja o takem programu. V ta namen bo državni tajnik v predsedstvu vlade na razpolago vsak trenutek bodisi v Bonnu kakor v Berlinu.“

Kiesinger je pred Bundestagom in pozneje tudi v pismu Stophu predlagal vrsto ukrepov za povečanje vsestranskih stikov med prebivalci obeh delov Nemčije. V svojem zadnjem pismu ne omenja Kiesinger Stophovega predloga, naj bi se neposredno sestala in sklenila pogodbo med obema nemškima državama.

Podtajnik za informacije von Hase, ki je poročal o vsebini pisma, je izjavil, da pomeni pismo korak naprej v primerjavi s prejšnjim pismom, ker je v njem omenjena osebnost, ki ima nalogo začeti razgovore s Pankovom.

PRED POGAJANJI O MIROVNI POGODBI MED SOVJETSKO ZVEZO IN JAPONSKO

Japonska tiskovna agencija poroča, da je Sovjetska zveza pripravljena pričeti pogovore z Japonsko v vsakem trenutku po proslavi 50. obletnice oktobrske revolucije. Gre za preliminarne (pripravljalne) pogajanja pred sklenitvijo mirovne pogodbe. O tej odločitvi vlade je sovjetski veleposlanik Oleg Trojanovski danes obvestil japonskega namestnika zunanjega ministra. Japonsko zunanje ministrstvo je sicer potrdilo, da sta se namestnik zunanjega ministra Nobuhiki in Trojanovski pogovarjala, ni pa povedalo nobenih podrobnosti o pogovoru.

Sovjetska zveza ni podpisala mirovne pogodbe med zavezniki in Japonsko v San Franciscu. Vojno stanje med Sovjetsko zvezo in Japonsko pa je formalno prenehalo s skupno izjavo oktobra 1956.

Bližnji razgovori bodo sledili predlogu, ki ga je sovjetski ministrski predsednik Kosigin predložil japonskemu zunanjemu ministru Takeo Miki v Moskvi julija meseca letos.

. . . in pri nas v Avstriji

40 minutah in zapustiti dvorano med vpitjem demonstrantov.

Med tiskovno konferenco je nastopila policija, ki je postavila zaščitni kordon okoli Rajakowitcha, ker mu je množica grozila.

Na tiskovni konferenci je Rajakowitch izjavil, da je sklical tiskovno konferenco, da zanika »neresnične novice, ki jih je v zadnjih dneh objavljala mednarodni tisk«. Izjavil je, da je bil na počitnicah v Piranu, kjer so se mu približali agenti ter mu odvzeli avstrijski potni list, s katerim je potoval, in ga opozorili, da ne sme zapustiti Pirana ter da je v Ljubljani proti njemu v teku neka akcija. Dejal je, da ni bil aretiran. Pripomnil pa je, da se mu je po razgovoru s policijo zdelo umestno naglo zbežati v Avstrijo, kamor se je vrnil ponoči med nedeljo in ponedeljkom.

Kakor je znano, ga išče holandska vlada in ga obtožuje, da je sokriv umora številnih holandskih Židov. V Avstriji je Rajakowitch na varnem, ker ga kot avstrijskega državljanca ne morejo izročiti drugim državam.

Na tiskovni konferenci je tudi izjavil: »Ne odobravam ubijanja Židov. Sem nacio-

SLOVENC

doma in po svetu

Umrl je kancler ljubljanske nadškofije

V sredo, dne 27. septembra, zjutraj, je umrl v starosti 59 let kancler nadškofijske pisarne v Ljubljani, kanonik, ravnatelj stolnega kora msgr. Venceslav Snoj.

Namesto nadškofa dr. Pogačnika, ki se udeležuje škofijske sinode v Rimu, ga je pokopal generalni vikar ljubljanske nadškofije stolni prošt dr. Stanislav Lenič.

V nagrobnem govoru je orisal življenjsko pot in lik pokojnega kanclerja, ki je bil vnet duhovnik in vzor delavnosti ter urejenosti. Do leta 1940 je bil profesor glasbe na škofijski gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu. Leta 1940 je postal ravnatelj stolnega kora, stolni organist in profesor koral na teološki fakulteti. Od leta 1945 je bil tudi škofijski kancler, nato pa upravitelj stolne cerkve. Pred dvema letoma je imel hudo operacijo, ki pa ni ustavila napredovanja zavrtnih rakove bolezni. Vedel je, da je zapisan smrti, vendar je do zadnjega vztrajal na svojem delovnem mestu in bil še v četrtek, 21. septembra v pisarni. Čudovito in potrpeljivo je prenašal bolečine do zadnjega; sam je zaprosil za zakramente za umirajoče v svesti si, da se mu je približal konec poti. Bog mu bodi obilen plačnik!

Vinko Zaletel na Goriškem

V nedeljo, 15. in v ponedeljek, 16. oktobra, bo gostoval na Goriškem izredno priljubljeni predavatelj g. župnik Vinko Zaletel. Kot smo izvedeli bo imel v nedeljo, 15. oktobra, predavanje v Katoliškem domu v Gorici, zvečer pa še v štandražu. V ponedeljek, 16. oktobra, zvečer, pa bo predaval v Števerjanu.

Kanal ob Soči — Odkritje spomenika

V nedeljo, dne 15. oktobra, bodo v Kanalu ob Soči odkrili spomenik slovenskemu skladatelju Mariju Kogoj, ki ga bodo postavili na mestnem trgu. Spomenik bo v obliki doprsnega kipa umetnika. Marij Kogoj, ki je bil rojen v Trstu 1895 leta, predstavlja enega izmed najbolj samoniklih in nadarjenih slovenskih komponistov. Svoja otroška leta je preživel v Kanalu, nakar je študiral v Gorici. Kanalcu ga imajo za enega svojih najbolj pomembnih mož in ga bodo zato počastili s spomenikom.

nalsocialist in sem bil esesovski častnik, toda nimam okrvavljenih rok z židovsko krvjo. Dodal pa je, da se noče prijaviti holandskim oblastem ker »nima nobenega zapuanja v holandsko pravico«. Trdil je, da sta dva visoka policijska funkcionarja »pripravila lažne dokumente proti njemu in eden od njiju je celo pod prisego podal lažne izjave proti njemu«.

V Parizu je načelnik centra za židovsko dokumentacijo Simon Wiesenthal izjavil, da je osebno obvestil holandske in jugoslovanske oblasti, da je Rajakowitch odšel ali namerava oditi v Jugoslavijo. Zdelo se mu je gotovo, da je bil aretiran, toda potem je z razočaranjem zvedel, da se je Rajakowitch vrnil v Avstrijo. Dejal je, da si ne more razložiti, zakaj ga jugoslovanske oblasti, potem ko so ga našle, niso aretirale, kakor se je spočetka zdelo. Na vsak način se bo borba proti Rajakowitchu nadaljevala, ker »ga je treba soditi, ker je pripravil pokol 110 tisoč holandskih Židov«. Wiesenthal je dodal, da je njegova krivda kot nacista mnogo hujša kakor tista, ki se uradno priznava (podpis ukaza o deportaciji 82 Francozov) in zaradi česar je bil obsojen na dve leti in pol zapora, ki ga je odsedel v Avstriji.

Nekdanji avstrijski advokat Erich Rajakowitch (na sliki na desni) na tiskovni konferenci na Dunaju.

DIJAŠKA ZVEZA POROČA:

Dramski odsek srednješolskega odbora Koroške dijaške zveze je imel v petek, dne 29. septembra 1967, prvi sestanek. Dijaki smo se tega v velikem številu udeležili; sicer pa je bilo na programu tudi četrt ure operne glasbe. Prof. dr. Feinig nam je usmeril pogled v Verdijevo znamenito opero »Rigoletto«. Ta bi se najprej morala imenovati »Prekletstvo«. Predavatelj nam je najprej orisal zgodovino te opere, ki je ena izmed največjih Verdijevih skladb. Nato smo na gramofonski plošči poslušali nekatere arije v italijanskem jeziku; med njimi so nekatere že zelo zaslovene, npr. »Zenska le vara nas...«. Glavne osebe nam je predavatelj orisal posebno dobro, tako da so nam ostale v živem spominu. Vsebinska te opere je sicer tragična, toda s tem še bolj zanimiva in napeta.

S tem predavanjem nam je prof. dr.

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU, Celovec, Viktringer StraÙe 5, tel. 22 51.

Feinig odprl oči v celotno italijansko glasbo, ne pa samo v Verdijevo. V poseben pripomoček je to bilo višjim razredom, ki so se te predstave naslednji teden v Mestnem gledališču udeležili. Nato smo se zahvalili predavatelju za ta kulturni pogled in se še malo zabavali z moderno glasbo.

ST. ŠTEFAN pri VOBRAH (Pogreb)

Cenjeni dopisnik, ki nam je poslal sledeči dopis meni, da je pravilno »VOBRE«, ne težko izgovorljivo: Vovbre! Le kdo si je izmislil te Vovbre! Saj nihče ne pravi »Vovbre«!

Župnjski cerkvi v Vobrah in v St. Stefanu pri Spodnjih Trušnjah sta komaj pol ure hoda narazen. Zdaj oskrbuje obe fari en duhovnik. V starem času pa so oskrbovali Vobre menihi iz grebiniškega klostra, St. Stefan pri Trušnjah pa so oskrbovali iz Velikovca. Obe župniji se razprostirata visoko na Svinjo planino in imata ondi vsaka po eno podružnico. Vovbre podružnico St. Lambert (ljudej pravijo St. Vámpkrat), St. Štefan pa podružnico na Vodovnici, posvečeno sv. Mihaelu.

V St. Stefanu pri Vovbrah je bil na Rožnovensko nedeljo, 1. oktobra, velik pogreb. Umrli je **Likebova mati, Cecilija Povšnar** v sedemdesetem letu starosti. Likeb je gostilna v St. Stefanu.

Kako so Povšnarji prišli v St. Štefan pri Velikovu? »Povšnar« je hišno in družinsko ime v Kokri. Zdaj so »Povšnar« spremenili v »Pošnar« (Poschnar), a pravilno je še vedno »Povšnar«. Saj to je staro hišno ime in hišna imena so že stoletja stara.

Mož sedaj umrle Cilke Povšnar je bil doma v Kokri nad Kranjem. Preselil se je na Jezersko, kjer je vzel v najem gostilno Kazino. Bilo je v času bojev za Koroško in v času jugoslovanske zasedbe. Tedaj je bila na prodaj gostilna Likeb v St. Stefanu pri Trušnjah. Imenovani Povšnar je rajši hotel biti lastnik gostilne, nego samo najemnik in je kupil gostilno Likeb v St. Stefanu pri Trušnjah. Na Jezerskem se je oženil s Cilko Skuber ali po domače Vaniško Cilko.

Tako so prišli Povšnarji v St. Štefan. Beseda »Povšnar« nima z besedo »povž« (polž) nobene zveze, podobnost je samo slučajna.

Povšnarji so pri Likebu zelo dobro gospodarili, hišo so čisto prenovili. Mož sedaj umrle Cilke je umrl pred tremi leti in pol, 77 let star. Bil je vojak v 1. svetovni vojni, pri topničarjih in je ondi oglušil. To je vsakdo takoj spoznal, kdor je z njim govoril.

Bilo je devet otrok, vsi so že poročeni, ena hčerka je poročena v Fuldi (industrijski kraj) v Nemčiji, ena v Švici.

Gospod provizor Škof je rajni Cilki na grobu lepo govoril. Naj počiva v miru!

Za sklep še par spominov na Kokro. V zadnji vojni je Kokra strašno trpela. V enem slučaju so hišo zažgali, gospodarja pa vrgli v ogenj, da je živ zgorel.

Saljiva pesem pa pravi o Kokri:
Kokra, Kokra, dolga vas,
redke hiše, mav klobas.

SELE

Dan starih

Že več let smo se na dan starih spominjali naših starih faranov, a samo v cerkvi. Letos pa smo jih slovesneje počastili, ker je občina vzajemno s faro pripravila tudi zunanje slavje, ki je nadvse lepo poteklo.

Okoli 90 nad 65 let starih občanov je občina pismeno povabila. Vsi seveda vsled

MIRKO KUMER:

Na 8. evropskem občinskem dnevu

Najprej zapojejo pevci iz Maastrichta na Nizozemskem. Lepi in močni glasovi, ki hočejo demonstrirati povezanost narodov v Evropi.

Nato je govoril župan iz Frankfurta am Mein o uspehih dela raznih komisij prejšnjega dne. Sklenili so, da je treba odstraniti nacionalizem in države tudi politično združiti. Dalje je treba gospodarske zadeve urediti z načrtovanjem področij, preko vseh dosedanjih meja. Človeka je treba pripeljati do človeka in posebno mladino med seboj izmenjavati in spoznavati. Tudi mesta naj bi navezala med seboj pobratimijo. Ne omejujemo se le na EWG, ampak hočemo zveze z vsemi ostalimi državami in deželami sveta. Tu naj stopijo na plan občine, ki so bile že dosedaj nosilke komunalne dejavnosti in bodo to tudi v bodoče.

Italijanski zastopnik je govoril o delu komisije, o nevarnosti centralizma, ki grozi, da bo uničil človeštvo. Zato je treba demokracijo braniti in zato potrebujemo dve evropski zbornici: eno direktno voljeno, drugo kot zastopnico pokrajin. Tudi pokrajine ali regionii naj bodo demokratični, drugače bodo tudi oni škodljivi. Regionii so kraji z enakimi gospodarskimi lastnostmi. Tudi občine morajo imeti prostost, da bodo mogle svoje dolžnosti vsrčiti. Imamo male in velike občine. Ne moremo reči, kako velika naj bo občina. Izrekli smo se za združenje malih občin, da se bo moglo večje uspehe doseči. Velike občine pa zgubljajo stik s človekom in naj se razdelijo na več manjših okrajev kot v Berlinu in na Dunaju.

raznih zadržkov niso mogli priti, vendar se jih je po božji službi čez 60 zbralo v farni dvorani, kjer so bili s kosilom dobro pogoščeni. Dve mladi ženi sta z dekleti iz kuhinje pričarali okusno južno na krožnik. Ko so bili želodci s kuharskimi dobrotami potolaženi, se je pričela proslava dneva starih s pestrim sporedom. Ob tem drugem delu proslave se je napolnil balkon in prostor pod njim s številnimi udeleženci mlajših let.

Kulturni del proslave je imel bogat spored. Najprej je domači mešani pevski zbor zapel pozdravno dobrodošlico. Ljubka skupina otrok je pod vodstvom g. ravnatelja Jaklitscha zelo srčano najprej s pesmijo, nato z zborni deklamacijo počastila slavlence. G. župan Velik je v svojem govoru orisal napredek Sel v elektrifikaciji, asfaltiranju ceste in zgradnji nove občinske hiše s prostori za požarno brambo, priznal delavnost občinskega odbora in se tudi spomnil nekaterih še živečih vidnejših občinskih odbornikov iz predvojnne dobe. Pozdravil je zbrane, posebno tudi goste, kvintet »Gorenjci« iz Naklega pri Kranju, ki se je radevolje odzval njegovemu vabilu in prišel sodelovat na proslavo.

Ta kvintet je pel že pri božji službi in s svojimi krepkimi in obširnimi glasovi vzbudil med ljudmi veliko pozornost. V dvorani je na odru zopet in zopet zapel pesmi, nam večinoma nove in žel z vsakim nastopom burno odobravanje. In še so se tudi otroci oglasili s petjem in z dvema zbornima deklamacijama, a tudi fantje, selski dvojni kvintet, so nas razveselili v več nastopih z največ domačimi pesmimi. Višek so gotovo dosegli s pesmijo »Mojceje«, kajti tista hrepeneča, iz globočine srca prihajajoča prošnja more privreti le iz mehkega koroškega občutja. Tako so torej pevski nastopi Gorenjcev, domačega pevskega zbora, dvojnega kvinteta in otrok spletali venec slavlencem.

Posamezne točke je napovedoval občinski tajnik Nantej Pristovnik. Na njegov poziv sta stopila na oder najstarejša: 90-letna Elizabeta Mlečnik in 83-letni Jožef Dovjak, pd. Žnidar, in prejela primerno darilo. Enako je bil obdarovan najstarejši par: Janez Mak, pd. Kuhel, z ženo Johano. Če Bog da, bosta čez dve leti obhajala že zlato poroko.

Župan iz Innsbrucka je dejal, da imamo za seboj že 15 let dela za Združeno Evropo, ki je temelj bodočnosti. Ustanovitveni namen naše zveze je, da bi ohranili svobodo občin in delali za združeno Evropo na federalistični podlagi. Človekova svoboda in človekovo dostojanstvo mora ostati zagotovljeno. Ob koncu govora je še povedal, da bo prihodnji evropski občini dan najbrž v Londonu 1969. ali 1970. leta.

Župan iz Marseilla Goston de Ferre je dejal, da niso ob desetletnici podpisa v Rimu dosegli cilja. Moremo reči, da so težko odgovornost prevzeli v Rimu in je treba to nadaljevati. Politična neodvisnost je zavisna od gospodarske neodvisnosti. Združene države Amerike so zato tako močne, ker so bogate. Tu se mora EWG skriti. Prvo moramo biti močni, potem nas bodo upoštevati tudi drugi.

Kriza na Bližnjem vzhodu je pokazala, da samo dva govorita: Rusi in Amerikanci. Evropa je tu molčala, ker še ni dovolj gospodarsko močna. Ob tej priložnosti čestitamo pogumnim Izraelcem, ki so tudi zmagali. Čeprav so napadli prvi Izraelci, pa krivda za vojno ne zadene njih, ampak Naserja, ki jih je hotel uničiti (živahno ploskanje v prid Izraelcev).

Kar se tiče Velike Britanije je treba pozdraviti, da hočejo sedaj pristopiti. Hočemo, da se z njimi pogajamo, čeravno de Gaulle to odklanja, bi z njenim pristopom k EWG dobila Evropa čisto drugo veljavo.

Med EWG in ZDA obstajajo nesoglasja, ki bi bila še večja, če bi se naslonila Anglija na Ameriko.

(Dalje prihodnjič)

Ob tako mikavnem sporedu so v prijetni domačnosti štiri ure kaj hitro potekle. Kot zastopnik starih se je 80-letni župnik Alojzij zahvalil občini in vsem sodelujočim za lepo pripravljeno slavje. Pomalem smo se razhajali, vsak pa je zadovoljen zatrjeval: Lepo je bilo!

SMIKLAVŽ OB DRAVI

(Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje)

Znano je, da Slovenci radi romamo, in sicer najraje tja, kjer je kaka Marijina romarska cerkev. Že našim prednikom so bila najbolj priljubljena božja pota, kakor n. pr. Gospa Sveta, Svete Višarje in pa Brezje. Pri Gospe Sveti in na Svetih Višarjah je že skoro vsak izmed nas bil. Na Brezjah jih pa še veliko ni bilo. Zato smo se letos odločili, da poromamo k Mariji Pomagaj na Brezje, zlasti še zato, ker so tudi naši cerkveni pevci, ki so prepevali ob novi sv. maši našega g. novomašnika Alojzija Krawanje srčno želeli pohiteti k brezjanski Materi božji, ji potožiti svoje osebnostne težave, jo prositi pomoči in varstva še znanprej in ji zapeli nekaj naših prelepih Marijinih pesmi. Poromali smo pa tudi zato, da jo ob 60-letnem jubileju njenega kronanja na Brezjah prosimo pomoči za pravično rešitev naših narodnih zadev. Škoda, da se je moral g. novomašnik že vrniti še za 1 leto v semenišče in ni mogel pohiteti z nami, da bi še na Brezjah pri Mariji Pomagaj ponovil svojo novo mašo.

Da bi omogočili večini romarjev potovanje, smo se odločili, da romamo na soboto. Ker je toliko različnih romanj na vse strani pa ravno na soboto in nedeljo, je bilo že težko najti soboto, na katero bi bilo večini možno potovati. Dejali pa smo, da brez našega organista, g. Franca Schlapperja, ki se toliko trudi že s svojimi pevci v Mariji na Zilji in pridno vežba naš šmiklavški cerkveni pevski zbor — pa tudi nočemo romati. Tako je g. Schlapper izbral srečno soboto, 30. september. Srečna sobota, moremo reči zato, ker se nam na potovanju ni zgodila nobena nesreča in pa tudi zato, ker je bila ta — poveč zaporednih tednih, prva sončna sobota, brez dežja.

Točno ob 6. uri smo se vsi zbrali pred gostilno »Kreuzwirt«, kjer nas je že čakal veliki avtobus prevoznškega podjetja »Stagge« iz Beljaka. Brž po 6. uri je bil zbr

naš avtobus s 54 romarji k Podkorenskem sedlu. Ker pa se je v zadnjih dneh pred romanjem prigrasilo nekaj več romarjev, ki niso mogli vsi v skupni avtobus, sta iz prijaznosti odpeljala še ostalih devet romarjev s svojima osebnima vozovoma gospoda Dobernik Joži iz Šmiklavža in g. Melcher Jakob iz Krošič.

Tako smo brželi v dveh skupinah proti Brezjam; manjša skupina v dveh osebnih avtomobilih je smela voziti čez ljubeljski prelaz, vožnja z velikim avtobusom pa je bila dovoljena samo preko Podkorenskega sedla. Toda kljub vsem nevarnostim smo se — hvala Bogu — vsi srečni znašli kmalu po 8. uri na Brezjah.

Na cilju smo! Pri Mariji Pomagaj na Brezjah! Ko izstopimo iz svojih voz, vidimo, kako prihajajo vedno nove skupine romarjev, predvsem iz širne Slovenije, pa tudi iz Koroške, Goriške in Tržaške smeri. Vsi veseli in zadovoljni še podamo v cerkev, ki je že lepo zasedena od številnih romarjev. Pri obnovljenem Marijinem oltarju se vrsti maša za mašo, vmes je navadno tudi nekaj

VABILO

Na povabilo Slovenske prosvetne zveze v Celovcu bo imel v nedeljo, 22. oktobra 1967, ob pol treh (14.30) popoldne Akademski pevski zbor »TONE TOMŠIČ« iz Ljubljane

KONCERT

v veliki dvorani celovškega Doma glasbe.

Vstopnice so v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih in v knjigar-
ni »Naša knjiga« v Celovcu, Wulfengasse.

porok, s poročnimi mašami. Došli romarji oblegajo spovednice. Vsak hoče na Brezjah opraviti sv. spoved in prejeti sv. obhajilo. Kmalu je prišla tudi naša romarska skupina na vrsto, da je mogla biti pri sv. maši, pri Marijinem oltarju, katero je služil domači dušni pastir. Naši romarji-pevci pa so med sv. mašo navdušeno prepevali. Po zgledu drugih romarskih skupin, je tudi naša skupina skoro v celoti prejela sv. zakramente. Še in še bi radi molili k Mariji, se ji zahvaljevali za naše telesne in še bolj za duhovne dobrine in milosti, jo prosili pomoči za se, za naše družine, za naš trpeč in zaničevani narod, če bi nas ne silila dolga pot k odhodu.

Kam pa zdaj? Lačni želodci so nas začeli opominjati, da bo treba poiskati kje kako gostilno ali hotel. Zavijemo proti Lescam! Nekako sredi poti med Lescami in Bledom leži dober kilometer vstran od glavne ceste, ob majhnem jezercu, v božji tihoti priku-pen hotel »Šobčev bazar« nazvan. Prijazni gospodar g. Pristavec in njegova soproga nas vljudno pozdravita in postrežeta z razkošnim kosilom tako, da smo bili vsi zadovoljni. (Dalje prihodnjič)

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Mestno gledališče bo uprizorilo v naslednjih dneh sledeča dela: PETER, 13. oktobra, ob 19.30: Grof Luksemburški, opereta Franza Lehara — SOBOTA, 14. oktobra, ob 19.30: Hofloge (Dvorna loža), glasbena veseloigra Karla Farkaša, uglašil Hans Lang — NEDELJA, 15. oktobra, ob 15. uri: Rigoletto, opera Giuseppea Verdija; in ob 19.30: Der Bettler oder der tote Hund (Prosjak ali mrtvi pes), Bertolda Brechta in Der Tag des großen Gelehrten Wu (Dan velikega učenjaka Wuja), ljudska igra iz stare Kitajske, Petra Palitzscha in Carla M. Webra; obe predstavi se vršita v »gledališču na odru za vaje«. — TOREK, 17. oktobra, ob 19. uri: Rigoletto, opera — SREDA, 18. oktobra, ob 19.30: Der Färber und sein Zwillingbruder (Barvar in njegov dvojček), burka Johanna Nestroya — ČETRTEK, 19. oktobra, ob 19.30: Der Bettelstudent (Dijak prosjak), opereta Karla Milleckerja; premiera.

TIROLIA-peči na olje

že od 2200 šilingov

kot tudi razne druge peči in
štedilniki vseh vrst na zalogi!

OŽEMALNIKI (centrifuge)

za perilo (3 kg) samo 890 šilingov

vam nudi trg. podjetje **Blažej**

Bleiburg-Pliberk, tel. 04235 Libuče 302

Čebele v jeseni

V septembru in oktobru moramo posvetiti čebelarjem posebno skrb. V tem času jih pripravljamo za zimsko dobo, ki je v življenju čebel najbolj kritična — več mesecev se hrani le s hrano iz satja, daljša obdobja ne morejo izletavati in se otrebati, v primeru pogina matice si ne morejo vzrediti nove. Tegobe, ki utegnejo doleteti čebelarje družine v zimski dobi, moramo predvidevati in temu ustrezno jeseni ukreniti, kar je v naši moči.

V septembru zreje čebele, so dobro hranjene in uspešno prebijejo zimo. Pozna paša ali dražilno krmljenje pripravi matico, da se pozno zalega v večjem obsegu. Družine z velikim številom čebel dobro prezimujejo. Te čebele niso zreje zalege, zato jim v telesu ostane več toščice in beljakovin in živijo dolgo. V panjih jih najdemo še aprila in maja. Matica zalega nazadnje v bližini žrela, na isti strani panja, ki je obrnjen proti soncu. Ko se temperatura zniža, se začne čebele zbirati v gručo. Majhne družine se stisnejo že zgodaj v gručo, pri zunanji temperaturi 13 stopinj, njihovi plemenjaki pa šele, ko je v ozračju svojih 7 stopinj. Vedeti je treba, da se čebele ne

zbirajo na medenih satih, ki še niso bili zaleženi, ker so mrzli. Središče gručice je na satu, kjer je 7,5 ali več cm v premeru brez medu. Čebele zlezejo v prazne celice. Šibke družine se stisnejo v klobčič ob stenah ali v ozadju panja.

Čebelar, ki pozna mavade čebel in nevarnosti, ki jim pretijo v naslednjih mesecih, se drži naslednjih napotkov:

— Vzimujemo le čebelarje družine, ki imajo mnogo neizžopanih mladih čebel. V zimo naj gredo le panji, v katerih je v prvi tretjini septembra najmanj 4–5 povsem zaleženih satov. Vse druge družine zazimimo kvečjemu kot prašilce, če imajo mlade matice. Najbolje je, da slabiše izločimo, se pravi, da zalego pridružimo plemenjakom, ki jih bomo zazimili.

— Glejmo, da bo imela vsaka družina rodovito matico. Če najdemo jeseni družine, ki bodisi nimajo zalege ali imajo grbasto zalego, in pa take, kjer najdemo na satu raztreseno zalego, jih izločimo. Po obsegu in kakovosti zalege, presodimo, kakšna je matica in kako bo družina prebila zimo. Izločimo tudi družine, ki ta čas prelegajo, če pa so živalne, jim dodajmo drugo rodovito matico. Če matica zalega še v septembru na velikih ploskvah in dlje v jeseni kot druge matice, vedimo, da je matica letošnja.

— Pri jesenskem pregledu izločimo iz gnezda bele sate. So namreč hladni in jih matica spomladi nerada zaleže. Po en meden sat moremo pustiti le na robu gnezda. Prav tako pridejo na rob plodišča sati z obnožino. V plodišču ne smemo pustiti niti na robu niti v sredini satov, ki so polni obnožine. Tak obnožni sat na robu gnezda plesni, v sredini pa deluje kot ločilna deska, ki utegne zimsko gručo razpoloviti. Take sate damo v shrambo do spomladi.

— Prihodnjo pomlad bo odmrlo veliko število čebelnih družin, najbrž preko tretjine in to zaradi griže in nose. Prednje se bo dogodilo tistim, ki bodo pustili v plodišču sate s hojcem, listno mano ali koštanjem. Da se temu izognemo, sate s takšnim medom odstranimo iz gnezda in čebele nakrmimo z gosto sladkorno raztopino. Od zazimljenja pa do konca aprila zadostuje 12–14 kg hrane. Prvo tretjino hrane pokrmimo v septembru, drugi dve tretjini pa konec septembra ali prve dni oktobra, ko se je večina zalege že plegla.

Krmimo z raztopino 1:2, kjer na 1 liter vode damo 2 kg sladkorja. Živalim plemenjakom damo na dan tudi 4 litre in tudi več, dokler zaloga ni dopolnjena. Če bi krmlili z majhnimi količinami, bi pripravili matice k ponovnemu zaleganju, kar pa v drugi polovici septembra in v oktobru ni več svetovati. Ob koncu krmljenja naj bo v vsakem satu gnezda najmanj 1,5 kg hrane. V gnezdu smejo ostati čez zimo le sati, ki morajo imeti najmanj na polovici površine pokrit med.

Dr. J. R.

Pri nas na Koroškem

BLATO

(Še o prometnih nesrečah)

Ob žalostnih dogodkih v naši vasi, ko sta dva otroka v predšolski dobi zgubila na cesti življenje, so zlobneži razširili govorico, da je kriv teh smrti naš podžupan Mirko Kumer, ker je s svojim obiskom pri deželni vladi preprečil nameravani obvoz ceste mimo vasi. To je zlobna laž, ki ima nameravan namen spraviti našega zastopnika v slabo luč.

Resnica pa je taka: Ko je začel inženir Kirasits meriti novo cesto, so se pojavili med ljudstvom razni predlogi. Nekateri so jo hoteli imeti zadaj za Obermanom preko polja v Dobrovo, drugi spet od Orčja na Štefanovo spodnje gumno. Da bi zvedeli, kako bo v resnici, in našli skupno pametno rešitev, je takratni župan občine Blato, Valentin Krof vzel s seboj v Celovec na referat za gradnjo cest občinska odbornika Kumra in Tomitza, pd. Peka v Repljah. Ko so tam vprašali, kje da bo cesta šla, jim je dvorni svetnik inženir Veit odgovoril: »Ich will die neue Straße auf die alte draufbauen. Wir haben zu wenig Mittel die Grundablöse zu zahlen.« Ko so mu rekli, da se bojijo nesreč v vasi, jim je dejal, da pridejo pred in za vasjo table in se skoz vas ne bo smelo čez 50 km na uro voziti. K takim dejstvom občinski zastopniki niso mogli kaj reči. Cesta se je naredila v glavnem po stari cesti, na obeh koncih vasi pa so postavili table »Moos«. Avtomobili so vozili skoz vas s hitrostjo 50 kilometrov.

Nekega dne pa je cestna uprava table z napisom »Moos« pobrala proč in tako omogočila skozi vas neomejeno brzino.

Sluteč nevarnost za otroke, katerih je do 6 let starosti samo v spodnji in srednji vasi čez 20, je podžupan preko mestne občine stavil na okrajno glavarstvo predlog, naj se omejitev brzine na vasi podaljša od spodnje vasi do Figovčevega križa. Dne 29. junija je ta predlog obravnavala posebna komisija in zaradi otroškega igrišča dovolila namestitve trikotne table, kjer so naslikani otroci, ki gredo čez cesto. Zmanjšanje brzine na 50 kilometrov tudi v srednji vasi, pa niso hoteli dovoliti, češ: »Cesta je tukaj za voziti, ženske pa naj same na otroke pazijo«. Še prej, ko je bila tabla »pozor otroci« nameščena, je bil že povožen vnuk podžupana Mirka Kumra. Zaradi te nesreče je okrajno glavarstvo ugodilo predlogu in z odlokom omejilo brzino tudi v srednji vasi. Kljub omejeni brzini pa je prišlo v nedeljo do druge smrtne nesreče. Pred očmi očeta Hermana je bila povožena Gerlinde Malej.

Iz tega je razvidno, da občina ni imela možnosti vplivati na potrebe, trudila pa se je za večjo varnost ceste. Če bi dežela zgradila cesto za vasjo, bi tega župan in občinska odbornika Kumer in Tomitz ne mogli preprečiti, kakor tudi ne pritrditi.

Toliko v pojasnilo. Vsak pošten človek bo uvidel podlost zlobnih govoric. Nepoboljšljive pa bo treba poklicati pred sodnijo na zagovor.

Mirko Kumer

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 15. 10.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmi in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 16. 10.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Pregled sporeda. Žena in dom. — 18.00 Koroški pevski zbori. — TOREK, 17. 10.: 14.5 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Cerkev in svet. — SREDA, 18. 10.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 19. 10.: Poročila, vreme, objave. — Slovenska narodna in zborovska glasba. Prof. M. Rus: Emancipacija žene — 2. — PETEK, 20. 10.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Pihalni orkestri. — SOBOTA, 21. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — 14.00 Rok Klopčič: Slovenske skladbe za violino in klavir — 2.

Avstrijska televizija

NEDELJA, 15. oktobra: 16.30 Poročila — 16.33 Za otroke od 5. leta dalje: Patrik in Pitruk kot lončarja — 16.50 Za otroke od 11. leta dalje: Film za te — 17.20 Za otroke od 14. leta dalje: Brez nagobčnika. Pogovor o aktualnih vprašanjih — 18.00 Naš nedeljski roman: »Pustolovščine dobrega vojaka Švejka« — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Pogled z okna. 19.00 Čas v sliki in od tedna do tedna — 19.30 Športni pregled: Mednarodna nogometna tekma: Avstrija — Sovjetska zveza — 30.15 Anneliese Rotenberger; iz opernega sveta — 22.00 Človek poleg; igra Huga Haasa — 22.30 Kristjan v času — 22.40 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 16. oktobra: 18.00 Francoščina pri vas doma: Tečaj francoskega jezika — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Pet klovnov išče Cirkus — cirkuška zgodba — 19.00 To vidiš samo v Acapulco. Poročilo o izrednih znamenitostih — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 »Razprodaja smrti« — 21.05 Se še spominjate? — 22.15 Čas v sliki — 22.35 Posebno za vas — 23.20 Konec oddaje.

TOREK, 17. oktobra: 17.00 Neposredni prenos 2. nemškega televizijskega programa: »Predolimpijske igre v Mehiki« — 18.00 Tečaj angleškega jezika — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Nočni sel javlja — 19.00 Avstrijska podoba — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Prenos iz gledališča Josefstadt: »Različnost mnenj« — 22.35 Filmsko poročilo k svetovnim dogodkom — 23.40 Čas v sliki.

SREDA, 18. oktobra: 10.00 Televizija v šoli: Možje in sile: De Gaulle — 11.00 Program za delavce: Poročila — 11.05 Ta naš svet — 12.10 Se še spominjate? — 13.20 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Za otroke od 5. leta dalje: Začarani grad — 17.50 Za otroke od 11. leta dalje: Iskalci zakladov — 18.00 Kuhinja v televiziji — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Kulturne aktualnosti — 18.55 Televizija — 19.00 Razmišljanje prinaša obresti — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 »Nebeška postelja«; film po gledališkem komadu »Nebeška postelja« Jana de Hartoga — 21.50 Načrtna proračunska politika? Analiza nujnosti in možnosti; nato Čas v sliki.

ČETRTEK, 19. oktobra: 11.00 Televizija v šoli: Mali svet velikih čudežev — 12.00 Diskusija zveznih dežel: Salzburg — 17.00 Prenos 2. nemšk. telev.

Novo iz poljedelstva — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Večer z Udo Jürgensom — 21.45 Prometni pregled. Oddaja v službi prometne vzgoje — 22.35 Čas v sliki — 25.55 Glasba pred polnočjo: Koncert Mozartovega društva.

SOBOTA, 21. oktobra: 16.00 Poročila — 16.05 Za otroke od 5. leta dalje: Listamo po slikanici — 16.30 Za družino: Če ne bi bilo glasbe — 16.55 Literaturna po kvadratnih metrih: Frankfurtski knjižni sejem 1967 — 17.20 Šah za vse — 17.40 Ples z zakoncema Fern — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Poročila — 18.40 Kaj vidimo novega: S Heinzem Conradson — 19.21 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Biserna komedija, Bruna Franka — 21.30 Športni žurnal — 22.00 Čas v sliki — 22.20 Jezdec iz Kansasa; film divjega zapada.

Televizija Ljubljana

PETEK, 13. oktobra: 9.40 TV v šoli; 10.40 Angleščina — 11.01 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — 15.50 Angleščina — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.25 Poročila — 17.30 Oddaja za otroke — 17.55 TV obzornik — 18.15 Zaplešite z nami — 18.45 Rezerviran čas — 19.05 Brez parole — 19.35 Cikcak — 19.40 Greh — 20.00 TVD 20.30 Cikcak — 20.40 Celovečerni film — 22.10 Zadnja poročila.

SOBOTA, 14. oktobra: 9.40 TV v šoli — 14.50 TV v šoli — 17.40 Vsako soboto — 17.55 TV obzornik — 18.15 Oddaja za otroke — 19.15 Sprehod skozi čas — 19.40 Cikcak — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.40 Humoristična oddaja — 21.40 Nekaj novega, nekaj starega — 21.55 Serijski film — 22.45 Zadnja poročila.

NEDELJA, 15. oktobra: 9.25 Poročila — 9.30 Poljudno znanstveni film — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Malo zares, malo za šalo — 11.10 Kalejdoskop — 11.30 Film za otroke — 14.55 Dunaj: Nogomet Avstrija — SZ — 15.45 Propagandna oddaja — 16.00 Nadaljevanje prenosa z Dunaja — 14.45 Finska za UNICEF — posnetek finske zabavno-glasbene oddaje — 19.10 Serijski film — 20.00 TVD 20.45 Cikcak — 20.50 Zabavno glasbena oddaja — 21.50 Lirika — 22.05 TVD — Prenos športnega dogodka.

PONEDELJEK, 16. oktobra: 9.40 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli 15.50 Ruščina — 16.10 Angleščina — 16.55 Poročila — 17.00 Mali svet — 17.25 Risanke — 17.40 Kje je, kaj je — 17.55 TV obzornik — 18.20 Stalna rast slovenskega jezika II. — 18.45 Vzgojna problematika: Če otrok ne uspeva v šoli — 19.00 Urbanizacija naselij — 19.15 Tedenski športni pregled — 19.40 TV pošta. — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak 20.40 TV drama — 21.40 Tema z variacijami — 22.10 TVD.

TOREK, 17. oktobra: 9.40 TV v šoli — 10.40 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — 15.50 Angleščina — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 18.25 Film za otroke — 18.40 Svet na zaslonu — 19.20 TV obzornik — 19.50 Cikcak — 20.00 Celovečerni film — 21.30 Kulturna panorama ali tribuna — 22.10 Zadnja poročila.

SREDA, 18. oktobra: 17.00 Poročila — 17.05 Lutkovna igra — 17.25 Poljudno znanstveni film — 17.55 TV obzornik — 18.15 Oddaja za otroke — 19.00 Reportaža — 19.30 Mozaik kratkega filma — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.40 J. Vošnjak: Lepa Vida — TV igra — 21.40 Mednarodni Jazz festival v Ljubljani — 22.00 Zadnja poročila — 22.30 Predolimpijska tekmovanja v Mehiki.

ČETRTEK, 19. oktobra: 9.40 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 14.50 TV v šoli — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.05 Poročila — 17.10 Cikcak: Izvolite na razstavo — 17.25 Slike sveta — otroški film. žurnal — 17.55 TV obzornik — 18.15 Kalejdoskop — 18.35 Gost našega studia — 19.00 Dežurna ulica — 19.40 Cikcak — 19.54 Propagandna medigra — 20.00 TVD — 20.30 Aktualni razgovori — 21.10 TV drama — 21.10 TVD.

PEČI in štedilnike

znamke Tirolia v najboljši kvaliteti in največji izbiri!

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

VELIK USPEH PIANISTKE DUBRAVKE TOMŠIČ-SREBOTNJAKOVE

Dubravka Tomšič-Srebotnjakova je nedavno z velikim uspehom nastopila v Bruslju z znamenitim orkestrom National de Belgique v veliki dvorani Palače lepih umetnosti. Koncerta, na katerih je izvajala Chopinov koncert v e-molu, sta bila otvoritvena koncerta abonmaja Grands Concerts Nationaux.

STADLER

Möbel

Das führende Einrichtungshaus

WK
MOBEL

Klagenfurt, Theatergasse 4

Na policah

Mohorjeve knjigarne v Celovcu

Ruda Jurčec:

SKOZI LUČI IN SENCE, II. del
587 strani in 20 strani ilustracij.

Knjiga je bogata na razlagi dogodkov in zgodovinskih tokov, ki so vodili v drugo svetovno vojno.

Cena: broš. 120.— šilingov, vez. 140.— šilingov.

Dobite jih lahko v knjigarni Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

programa: Predolimpijske igre v Mehiki — 18.00 Tečaj italijanskega jezika za začetnike — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Ljubljenci naših staršev: »Adele Sandrock« — 19.00 športni kalejdoskop — 19.20 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 »Hudič in ljubi Bog; igra — prenos hesenskega radia — 23.05 Čas v sliki — 23.25 Amatersko srečanje v Salzburgu.

PETEK, 20. oktobra: 10.00 Televizija v šoli: Kaj lahko postanem? 11.00 Program za delavce: Poročila — 11.03 Nebeška postelja — 18.00 Francoščina pri vas doma: Tečaj francoskega jezika — 18.20 Poročila — 18.25 Lahko noč oddaja za male otroke — 18.30 Festival »Mircilla« — 19.00 Zeleni svet.

Zakaj moramo ljubiti svoj narod?

Krščanska vera nas uči, da moramo svojega bližnjega ljubiti kot samega sebe. Vendar pa je tu neka razlika, kajti vseh ljudi ne moremo v enaki meri ljubiti. Tisti, ki so nam že po naravi najbližji, in to naš narod, smemo in moramo bolj ljubiti kot nam tuje narode.

Na tem mestu hočemo imenovati nekaj pisateljev, ki z moralnega stališča in utemeljitev dokazujejo, zakaj moramo bolj ljubiti svoj narod.

Profesor Stiglitz, ki je napisal več znamenitih knjig, razlaga v eni izmed teh o ljubezni do bližnjega (v knjigi »Sittenlehre« — Nравoslovje):

»Naša ljubezen je vobča, če nobenega človeka, bodisi prijatelja ali sovražnika, ne izključimo iz svoje ljubezni. Pri tem pa moramo razlikovati, da nam vsi ljudje niso enako blizu. Očeta, mater, brate in sestre, pa tudi, ki so nam najbližji moramo najbolj ljubiti; potem pridejo prijatelji, znanci in nazadnje čisto tuji ljudje.«

Benediktinec p. Pavel Schwillinsky v svojih treh knjigah natančno opisuje vse resnice naše krščanske vere. Pri poglavju, o ljubezni do bližnjega, pravi: »Naša ljubezen do bližnjega mora biti popolna, to se pravi, razdeliti se mora na vse ljudi, ali z drugimi besedami povedano, iz svoje ljubezni ne smemo nobenega človeka izključiti. Ljubezen pa tu ni povsod enako intenzivna. Vera nas uči, da moramo starše, moža in ženo, brate in sestre, prijatelje in znance bolj ljubiti kakor pa vse druge tuje ljudi. Torej vidimo, da Schwillinsky zahteva, da imajo do naše ljubezni v prvi vrsti pravico naši sorodniki, prijatelji in dobrotniki ter jim moramo v primeru nesreče ali kakorkoli pred vsemi drugimi pomagati, če je to potrebno. Za sorodniki moramo ljubiti naše brate po veri in narodnosti.

»Ljubiti moramo svoj narod.« Apostol Pavel je prav dobro poznal čustva, ki nas vlečejo k lastnemu narodu. In kaj pravi apostol Pavel: »Sam bi hotel biti izobčen in daleč od Kristusa, namesto mojih bratov, ki so moji sorodniki po krvi in mesu.«

Holandski jezuit Jakob Zeij piše o ljubezni takole:

»Zveličar ni bil, kakor toliko ljudi, prijazen in postrežljiv nasproti tujcem, pa brezbržen in čmeren nasproti domačim in nasproti svoji najbližji okolici. O ne! Njegovi apostoli, pobožne žene, ki so mu sledile, njegovi prijatelji, kakor Lazar in njegovi sestre, so uživali tudi največjo pravico do ljubezni in dobrote njegovega presvetega srca. Njim je delil svoje največje dobrote, svojo najpristnejšo tolažbo.

»Ali ne pozabimo, da imajo naši starši, naše žene, naši otroci, naši bratje in sestre pravico do naše prisrčnosti, naše prizanesljivosti in naše pomoči?«

In kaj pravi modrijan Noldin, ki je napisal mnogo teoloških knjig. V svoji knjigi »O zapovedih« piše sledeče:

Že sama narava nas nagonsko priganja, da moramo one bolj ljubiti, s katerimi smo bolj zvezani. Milost pa ne uničuje, temveč spopolnjuje naravo. Smemo in moramo tudi z nadnaravno ljubeznijo bolj ljubiti one, s katerimi smo bolj zvezani. Prav isto nam potrjuje vzor Kristusov, o katerem evangelij pripoveduje, da je sv. Janez bolj ljubil nego druge učence.«

Iz vsega zgoraj navedenega bi lahko rekli in zapisali: Pravi red krščanske ljubezni nam torej pravi, da smemo in moramo one bolj ljubiti, ki so nam po naravi bližji, torej bratje po krvi in jeziku, to so sonarodnjaki ali pripadniki našega na-

5 Na soncu in v morju

Pismo s počitnic ob Jadranu. Z bralci našega lista kramlja Alojzij Vauti, selski župnik

Tu v bližini je bilo med zadnjo vojno koncentracijsko taborišče, kamor so Italijani deportirali neljube Slovence in Žide. Od 16.000 internirancev jih je od muk, lakote in bolezni umrlo nad 4000. Največ so jih pokopali v skupnih grobovih. Na množičnih grobiščih je 1056 grobov, ki imajo na okroglih tablicah številke, na nekaterih tudi ime katerega od onih, ki v grobu počivajo.

Interniranci Slovenci so morali največ prebivati v šotorih. Zato ima tudi skupni spomenik iz betona obliko šotora. Na zidu pred njim je vklesan napis:

»Slava vam, ki ste z ognjem v srcu in prezirom v očeh, — bičani in zakovani strahovali okupatorja — tujca!«

Na steni pa so različne stare podobe, na primer roparskih živali, v obratni legi dva velika raztegnjena okostnjaka v reliefu, ki s svojo držo in groznimi potezami pred očuje strahote trpljenja.

Delavec, ki oskrbuje pokopališče, nam je dal podatke o številu umrlih internirancev, nam je tudi poročal o dogodkih ob koncu vojne. Italijanski poveljnik taborišča je skušal pobegniti, a so ga še pravočasno prišli in ga peljali na Reko, da bo sojen. V Crikvenici si je v samomorišnem namenu prerezal žile na roki, a so ga rešili. Pripeljali so ga nazaj. Pred vhomom v taborišče je izkravaval, ko so bivši interniranci teptali po njem.

Rab, Dachau, Buchenwald, Belsen, Osvinczin in druga masovna morišča so žalostni spomeniki človeške krutosti, zlobe, sovražstva in krivice. Ko bi se vsi ljudje držali zapovedi ljubezni do Boga in bližnjega, ko bi v vsakem človeku videli svojega brata v Bogu, bi ne zašli v take grozote podivja-

roda, so nam bližji nego druga ljudstva in narodi. Zato jih tudi smemo in moramo bolj ljubiti nego druge ljudi. Naša ljubezen do lastnega naroda je torej etično moralno utemeljena in globoko zasidrana.

Ta red krščanske ljubezni do bližnjega nam potrjuje tudi naslednji slučaj: Bilo je kmalu po končanem plebiscitu. Na Lisni v šentpetrski fari se je zbrala ogromna množica ljudi. Pridigoval je tedanji ruški župnik g. Franc Laure. Spodbujal je navzočo množico, naj molijo za spreobrnitev Rusije: »vi Slovenci, ki ste z njimi v narodnem sorodstvu.«

Kakor s pripadniki našega slovenskega naroda, tako nas vežejo tudi z ostalimi slovanskimi narodi vezi narodnostnega in jezikovnega sorodstva. Tudi njim smo dolžni posebno ljubezen. Torej gospod župnik Laure ni zastonj poudarjal, da nas ta red krščanske ljubezni še prav posebno obvezuje.

nost, kakor so jo pokazali fašisti in nacisti.

Z molitvijo za dušni blagor teh številnih žrtev smo se poslovili od njih. Od ceste smo kmalu krenili v stran in za hribom dospeli k morju na Punt. Tam je nastala naselbina, obstoječa iz samih malih vikend-hišic. V taki hišici je za družino pač bolj prostorno in udobno kakor v šotorih. Tako stanovanje si morejo najeti za dobo svojega letovanja posamezniki ali družine ali družbe. Drevje okoli njih jim nudi v vročini senco, morje pa hladilo. Gospodinjstvo si morejo voditi sami kakor doma. Kako si znajo dandanes ljudje življenje osladiti, si na tem svetu nebesa ustvariti! Da bi pri tem le na prava nebesa ne pozabili!

Zadnja postaja na našem izletu je bil samostan sv. Evfemije. Bil sem tam že večkrat, ko je tam še bival moj prijatelj p. Peter Peterca. Sedaj ga ni več tu. V frančiškanskem samostanu v Boki Kotorski trpi mrtvoud.

Samostan v Evfemiji je popravljen, ima tudi svoj muzej, ki je pomnožen dobil večje prostore. Hrani zanimive starine, n. pr. z roko na pergamentu (obdelani oslovski koži) z roko spisano in s sličicami okrašeno liturgično knjigo iz 15. stoletja, prve tiskane knjige iz leta 1471. Vidiš pa v tem muzeju tudi staro kuhinjo, ročni mlinček s kamnom za mletev koruzne polentne moke, staro krušno peč, razne narodne noše in še marsikaj zanimivega.

V kapeli v cerkvi je velik star križ nad oltarjem. Če gledaš Kristusov obraz z ene strani, ga vidiš trpečega v bridkih bolečinah. Če ga pa motriš z druge strani, ima izraz mirne smrti.

sodim. Jaz moram nazaj k ognjišču, da pripravim kosilo, ti pa tudi kmalu pridi.«

»Bom.«

Gradišnica je Filipovo pismo vzela kar s sabo. Saj utegne biti mož prej v kuhinji kakor ona sama. Slišala ga je, kako je pravkar spodaj na borjaču dal hlapcu zadnje navodilo za popoldansko delo.

Pavla je vstala in se pogledala v ogledalo. Njen obraz je bil razgret, kakor bi bila jokala. Otrla si je oči in lica z mokro brisačo, si uredila lase in obleko in odšla za materjo. Oče je bil že od nekdaj nejevoljen, če je moral koga čakati z jedjo.

Gradišnik je sedel za mizo. Privzdignil je naočnike, položil dlan na Filipovo pismo, ki je bilo razpognjeno pred njim, in pogledal Pavlo: »Mnja!« Po nepotrebnem se razburjaš, otrok. Andrejčič ni mrtev in si sam nikoli ne vzame življenja. Se ima preveč rad. Pa bi bilo morda bolj prav, če bi več ne živel.«

»Tata?«

»Saj ti menda ni preveč hudo po njem?« Gradišnik je odrinil Filipovo pismo proti hčeri.

»Hudo, hudo —?« Pavla je skomignila z rameni. Obenem je že povesila pogled v naročje in tiho pristavila: »Moj mož je.«

»Saj to je tisto, kar me najbolj boli.« Gradišnik je namrštil obraz in pogledal v stran. Govoril je bolj sebi kakor hčeri in ženi: »Najprej napravi neumnost, da bi večje ne zmogel najbolj lahkomišeln fant, in ubije otroka, ki še rojen ni. Nato kvasi o samomoru in pretenta ženo, da gre namesto nje na leta v zapor. Medtem se spajdaš z drugo. Žena se prej vrne, preden se nadeja.

Samostan sv. Evfemije je od mesta oddaljen petsto metrov uro sprehoda ob morski obali. Zato letoviščarji samostan in muzej radi obiskujejo.

Zadovoljni z lepim izletom in polni raznih vtisov smo bili že pred večerom zopet doma.

(Konec)

Film o Gallusu

Te dni je režiser Mako Sajko končal dokumentarni film — esej o Gallusu. Njegove skladbe bo v filmu pel oktet »Gallus«, pri realizaciji pa so sodelovali še Rudi Vavpotič, Rafael Ajlec, France Kosmač in drugi.

O skladatelju J. Gallusu imamo silno malo podatkov. Skozi stoletja so se ohranili samo trije dokumenti, ki govorijo o njegovem življenju. Nimamo njegove pisave in njegovega podpisa. Ne vemo točno, kje je bil rojen in kdaj, ne vemo niti, ali je bil poročen in ali je zapustil potomce. Če ne bi Gallus mimogrede povedal nekaj drobcov o sebi v predgovorih k svojim skladbam, bi bil skoraj popolnoma zavrt v temo.

Režiser Sajko je izkoristil kot dramaturško osnovo, ki naj bi pritegnila vsakega za glasbo še tako malo nadarjenega gledalca, ravno to dejstvo, da tako malo vemo o tem odličnem komponistu. Zato se začne film z vprašanjem, ki je obenem naslov filma: »Kje je bil rojen Jacobus Gallus?« Gledalca s tem postavi v vlogo raziskovalca, ki skuša na podlagi ohranjenih dokumentov rekonstruirati Gallusovo življenje. Na koncu prikaže celo nekatere člane družin, v katerih živi izročilo, da je bil Gallus med njihovimi predniki, ter nenadoma reže oziroma filmsko montira k nekaterim njihovim obrazom edini ohranjeni Gallusov portret, tako da lahko gledalec sam vidi, ali je kaj podobnosti v njihovih obličjih.

Producerska hiša Viba film je izdelala film v slovenski in angleški verziji.

REORGANIZACIJA VATIKANSKE FINANČNE SLUŽBE

Papež Pavel VI. je imenoval posebno kardinalsko komisijo, ki naj organizira novo »prefekturo za gospodarske zadeve« in ki ji bo predsedoval 64-letni kardinal Angelo dell'Acqua; v njej sta še kardinala Maximilian de Furstenberg, vatikanski diplomat holandskega pokolenja, in 73-letni ameriški kardinal Francis Brennan, ki je zdaj dekan Svete rimske rote vrhovnega vatikanskega sodišča; on razpolaga tudi z denarjem, namenjenim misijonom, ki prihaja v prvi vrsti od ameriških katoličanov. Prefektura, ki bo upravljala vatikansko premoženje, bo začela delovati 1. januarja 1968; po vsej verjetnosti bo za predsednika imenovan kardinal dell'Acqua.

Namesto, da bi ga vsaj zdaj srečala pamet, se pa potepe v svet. Jaz sem pa ravno premišljeval, kako bi vaju spravil.«

»Tata!«

Pavla je naglo vstala in se zastrmela v očeta. Gradišnik pa ni dvignil glave. Mrko je gledal prede in se kakor opravičeval: »Vem, da se ti upira, otrok moj. Tudi meni se. Pa sedaj druge poti več ni. Naj mar naš stoletja stari dom preide popolnoma v tuje roke! Če še ugasne ime, vsaj kri naj bi porvesem ne usahnila. Menda razumeš, kaj hočem reči, Pavla?«

»Razumem; še preveč,« je Pavla bolj zašepetala, kakor odgovorila in se zastrmela v očetov obraz, poln grenkobe.

Gradišnik ni umaknil oči. Kakor bi se pritoževal nad krivico, ki se mu godi, je spet spregovoril: »Da, da. Druge otroke je vzel Bog, samo tebe je še pustil nama z mamo. Nisem se pritoževal. Da bom pa moral leči v grob, preden vidim vnuka ali vnukinjo, in še s praznim upanjem povrhu, nak, to ni prav.«

»Saj — tata —!« Pavla je hotela tolažiti potrtega očeta, pa ji je besede zmanjkalo. Res ni vedela kaj reči.

Pogovor je zastal. V tišino, ki je nastala, je zakašljala mama pri ognjišču. Hkrati je pogledala moža, češ ne muči mi otroka.

Gradišnik opomina ni preslišal in prezrl. In se je vdal in se ni. Zbral je srednjo pot in postavil še zadnjo besedo: »Zato pa pravim,« je kakor pribil, »da naj bi si Andrejčič kar poglaval krogljo v glavo. Ga nič škoda ni. Že zavoljo naše krvi. Pavla bi bila sedaj mlada vdova. Izbirala bi si lahko ženinca. In kakšne! Tako pa — ni ne dekle in ne žena.

Janez Jalen

28

Ograd

Spočetka je Pavla samo tiščala obraz v pregrinjalo postelje. Njeno telo pa je podhrtevalo, kakor bi jo stresal mrz. Šele sčasoma je spet mogla misliti. Začela si je očitati. Živo se je spomnila razgovora z gospodom kuratom ob slovesu iz kaznilnice v Begunjah. Delala se je lepo in bila voljna vse storiti, da reši dušo svojega moža. Kurat Bizjan je odkrito priznal, da se čuti majhnega pred njo. Ona pa ni storila prav nič. Še pozdrav svojega moža je namenoma prezrla. Res je sedela Olga poleg Filipa. Mar ni nje spremljal doktor Vipavec! Upravičeno je Filip sklepal, da obnovi proces. Zavoljo sramote si je nekoč že hotel vzeti življenje. Kaj šele sedaj. Zastonj je prestala štiri leta kaznilnice, samo zato, ko se za kratek hip ni znala premagati. Kurat Bizjan je to slutil. Zato ji je pisal. Ni ga ubogala. Po vsej pravici jo bo odslej primerjal tistim kaznjencem, ki imajo molitev in kletve hudiča vse hkrati na ustnicah. Namesto, da bi jo rešila, je pa prav ona pogubila Filipovo dušo. Sicer pa — kurat Bizjan lahko govori. Kaj naj si mar pusti v obraz pljuvati in nazadnje še na križ pribiti zavoljo grehov svojega moža. Ne, ne. Vipavčev Andrej bo vedel drugače povedati.

Mama je potrkala ob strop. Tako je imela navado, odkar je težko hodila, klicati Pavlo iz zgornje sobe v kuhinjo. Pavla se ni

zganila. Sedaj bi ne mogla pogledati očetu v obraz, kaj šele, da bi z njim pri isti mizi sedela in obedovala. Kako prav je imel oče, da se je upiral poroki s Filipom. Morebiti je želel, naj bi počakala na Vipavčevega Andreja.

Pavla je vedela, če ona ne gre v kuhinjo, bo prišla mama k njej v sobo. Ni marala, da bi jo dobila vso skrušeno. Vstala je in se na pol ulegla na zofo. Obraz si je pokrila z robcem, misli pa so ji zastale. Pismo je pustila na postelji.

Mati je odprla vrata in obstala na pragu. Počasi je izpregovorila.

»Pavelca! Kaj ne boš šla jest?«

»Ne.«

»Kaj pa je?«

»Berite!«

Skoraj po prstih je Gradišnica stopila k postelji in vzela pismo v roke. Ni ga lahko prebrala, ko ni imela naočnikov pri sebi. Potem je pomolčala in pomislila, preden je rekla:

»Tak, za vedno da je odšel iz Gorice.«

»In življenje si vzame,« je zaihtela Pavla.

»Iz njegovih besed jaz tega ne razberem.«

Pavla je odmaknila robec z obraza in dvignila glavo: »Mislite?«

»Pravi samo, da ga imej za mrtvega.«

Pavla je naglo sedla in stegnila roko: »Pokažite!«

In je spet in spet prebirala Filipovo pismo, črko za črko, in nazadnje na pol pri-trdila mami: »Utegnete imeti prav.«

»Če meni ne verjameš, povprašava še očeta. Pismo mu morava pokazati, ko gre za ureditev premoženja. Boš videla, da prav

P ∞ I ∞ S ∞ A ∞ N ∞ O

B ∞ R ∞ A ∞ N ∞ J ∞ E

FRANC RESMAN:

Iz dnevnika slovenskega izseljenca

Življenje v taborišču

Ko so se leta 1942 v radiu zapovrstjo glasila „posebna obvestila“ („Sondermeldungen“), nas je takoj za vsako tako novico klical zvonec v jedilnico in vodja nam je bral, koliko ladij so nemške podmornice spet potopile. S kakšnim „veseljem“ smo te vesti poslušali, si vsak lahko misli. Ko smo bili pozneje na delu, smo posebno ob sobotah, ko so prišli možje iz raznih krajev od dela, stikali glave in si pravili najraje nam všečne novice. Posebno Wasching, pd. Hvažar, iz Kotmare vesi, nam je prinesel marsikatero novico. On se je vozil vsak dan v Wilhelmsdorf na delo in se je najraje usedel med potnike. Tako je ujel nekoč pogovor med nekim pomorščakom in študentko, ki je hotela vedeti, kako potapljaajo ladje, pa ji je ta mornar rekel, da je to že mimo, od njegove edince so v nekaj tednih izgubili vse ladje. Njega pa so tik predtem poslali na neko komando, zato je še med živimi.

Mene so poslali nekoč v sosedno vas Pirk k županu, da sem pomagal na polju. Prvi popoldan res nisva veliko naredila. Spraševal me je, zakaj smo tukaj, in ni mogel razumeti, da morejo enemu kar tako vzeti vse premoženje in ga odpeljati v tujino, z vso družino. Drugi dan pa sva bila že bolj pridna. Opazoval sem tudi ženske pri delu. Ves dan so pridno delale in nobena ni spregovorila več kot kakih deset besedi. In ko so poslali naša dekleta grabiti seno, so nekatera zvečer prijkala:

„Ves dan samo delaj in delaj! Nobene malice, opoldne malo prekaženega mesa in solate, nato pa hitro spet delaj in delaj!“

Pa so bili tu okoli sploh skoraj vsi prebivalci precej molčeči. Ko smo pozneje dobili ob nedeljah popoldne prosto, smo šli tudi v gostilno na kako pivo. Tam so sedeli gospodari pri mizah in pred seboj vsak velik vrč piva. Padla je samo tu in tam kaka beseda; ko je svojo mero popil, je vsak molčel vstal, nekaj zabundal v pozdrav in odšel počasi eden za drugim. — Tudi otroci so hodili pomagat — v glavnem k nekemu Tirolcu, ki je tu imel v najemu kmetijo. Nekoč jih je ujela domov grede tako huda nevihta, da še ne pomnim take. Stemnilo se je in bliskalo in treskalo brez konca. Že smo bili pripravljeni, da jih gremo z lučjo iskat, ko so se vrnili vsi preplašeni in premočeni.

Na železniški postaji tik pod taboriščem so nekaj časa delali ruski ujetniki in naši otroci so jim večkrat skrivaj podtaknili kruha. Stražnik Rusov pa je to zapazil in ta

kruh prinesel gor v taborišče in že spet je bil alarm. Übler je spraševal, kdo je dal kruha za Ruse; ko se ni nihče javil, nam je pretel, da, če se kaj sličnega še enkrat ponovi, bo šel tisti v KZ Dachau.

Ker sem pustil svoja očala doma, sem dobil dovoljenje, da grem k očesnemu zdravniku v Neustadt, da mi zapiše nove. Spremljala me je taboriščna sestra Kati. Zdravnik je bil prijazen in mi je dal očala na račun taborišča, čeprav sem jih hotel plačati. Sestra pa je bila v tem mestu doma, zato mi je naročila, naj si ogledam mesto, zvečer pa naj bom ob določeni uri na postaji. Šla je po svojih opravkih, jaz sem se pa počutil

THOMAS DEWEY:

Dogodek v hotelu

Lucien Fontaine, šef strežbe v velikem hotelu na morski obali, je stal na terasi in si ogledoval goste, ki so obedovali.

Njegovo pozornost je pritegnila elegantna mlada ženska z bujnimi črnimi lasmi in klasičnimi potezami obraza. A v njenih očeh je opazil izraz obupa.

Gostje so končali s kosilom. Lucien je šel čez teraso in izginil v hodniku za osebje.

Ko je stopil v sobo hotelskega detektiva Reamyja, je takoj rekel:

„Gostja iz sobe 610 namerava napraviti samomor!“

„Kaj vas je pripeljalo do tega sklepa?“ je vprašal Reamy.

„Instinkt,“ je odgovoril Lucien.

„Kaj naj po vašem mnenju napravim?“

„Preprečiti morate to tragedijo!“

Reamy je šel z roko čez čelo in vzdihnil.

„Dobro, dobro!“ je dejal ironično. „Potrkal bom na njena vrata in ji svetoval, naj se ne ubije.“

Ko je Lucien v njegovem glasu opazil ironijo, se je obrnil in odšel. Poiskal je hotelskega zdravnika dr. Southerna.

„Nisem psihiater,“ je rekel doktor Southern, ko ga je poslušal do konca. „Sem internist. Danes sem zdravil pet primerov sončarice, zlomljen gleženj, dva primera zastrupitve s hrano, tri...“

„Zastrupitev s hrano?“ je Fontaine vprašal pozorno.

Dr. Southern je odmahnil z roko:

„Nič resnega! Hrana ni kriva. Gre za osebne reakcije. Kar pa omenjeno gostjo tiče, vam povem, da imam preveč drugega posla

se je odkril in odprl vrata. Izza mize je pogledal pisar. Naglo, kakor bi ga bil zbadel, je vstal, prihitel naproti in pozdravil v eni sami sapi: Dober dan, gospod Gradišnik, moj poklon, milostljiva gospa doktorjeval!“

Ta hip je prišel gospod Gregorec sam, kakor bi bil že čakal. Vljudo je pozdravil, poljubil Pavli roko in odvedel oba v svojo sobo. Ponudil je mehke sedeže in prisedel tudi sam. Pavline zadrege ni prezrl. Posrečilo se mu pa je pogovor kar prav napeljati.

„Se milostljiva dobro počuti doma v Brdih?“

„Hvala, gospod doktor.“

„Izgledate, da vas lahko vsaka pravkar razcvetela gospodična zavida. Se kar vidi, kako skrbna je vaša gospa mati.“

Pavla se je zbala, da bo advokat zdaj omenil Begunje in ni vedela ničesar odgovoriti. Namesto nje se je oglasil oče:

„No ja. Manjka ji ničesar ne. Naši Pavli. Ji tudi treba ni. Ko bi le drugače ne bilo tako narobe.“

„Tudi to lepo uredimo, čeprav utegne biti zadeva precej zamotana,“ je poprijel doktor Gregorec.

„Morebiti še dokaj bolj, kakor se vam zdi,“ je potrdil Gradišnik.

„Vaš gospod soprog, milostljiva,“ advokat se je narahlo nagnil proti Pavli, „me je pooblastil, naj najprej poravnam,“ Gregorc se je beseda zataknila, „mm, no — tisto škodo, ki so jo nekateri utrpeli takrat, ko —“

„Kar recite,“ se je razburil Gradišnik, „tisto škodo, ki jo je napravil Andrejčič s ponarejenimi podpisi na menicah, zavoljo česar je morala moja edina hči štiri leta po nedolžnem presedeti.“

prav srečnega, ko sem bil vsaj nekaj ur brez nadzorstva.

Pozneje, ko sem že delal, pa sem oboletel na obeh. Tokrat me je prav ta sestra peljala k nekemu zdravniku v Fürth. Ker sem pa moral večkrat k temu zdravniku in ni imel vedno kdo od našega nadzorstva časa, da bi me spremljal, so me pustili naposled kar sama. Izrabil sem to priložnost in si ogledal zanimivo mesto Nürnberg, ki ima še popolnoma ohranjeno obrambno obzidje s prekopom in velik grad. Tudi nekaj katoliške cerkve so bile zelo lepe. Posebno zanimiv pa je bil velik živalski vrt, ki je bil urejen na nekem hribu kraj mesta in so se vse divje zveri gibale na prostem, samo globok prekop je varoval gledalec. Če so me vprašali, zakaj tako dolgo hodim, sem imel izgovor, da sem moral pri zdravniku čakati.

(Dalje prihodnjič)

in nimam časa, se z njo ukvarjati! Sicer pa, kaj se pa to vas tiče?“

„Samomor bo škodoval ugledu hotela.“

Zdravnik je prikimal:

„Če kdo zboli za gripo ali ga zaboli trebuh, me pokličite! Medtem pa lahko govorite z upravnikom hotela.“

Na plaži je Laure Fitzgerald, ženska iz sobe 610, ležala nepremično in skozi temne naočnike gledala v modro nebo.

V bližini je bila tabla z napisoma:

„Samo za hotelske goste!“

„Reševalec ne dela po šesti uri zvečer!“

Šele čez šest ur — je pomislila. Ko pade mrak, bo že v topli, črni vodi. Ne traja dolgo, samo minuto, dve. Pravijo, da nič ne boli! Samo minuto ali dve, nato pa večno, črno spanje!

Oblečen v večerno obleko je Lucien hodil po jedilnici in terasi. Ob 7,20 je slišal, kako govori vratar po telefonu:

„Takoj bom poslal natakarkarja. Pravite v sobo 610? Dobro!“

„Jaz bom šel tja,“ mu je rekel Lucien.

Ženska je še nosila kopalni plašč, ko je vstopil.

„Nisem pričakovala, da bo prišel šef osebno,“ je rekla začudeno.

Držala je jedilnik in raztreseno gledala vanj. Čez nekaj hipov ga je položila na mizo.

„Mislim, da nisem lačna.“

„Nekaj morate pojesti!“ je pripomnil Lucien. „Sonce človeka izčrpa. Lahko jaz kaj predlagam?“

„O nedolžnosti milostljive gospe doktorjeve danes v Gorici in v Brdih nihče več ne dvomi. Vse jo občuduje. Z mano vred. Prav zato se mi zdi, noče nihče izmed oškodovancev sprejeti nobene odškodnine. Vsak pravi, da je že vse poravnano.“

„Saj tudi je,“ je posegel v besedo Gradišnik: „Poravnal sem jaz, pa sem prepovedal o tem govoriti. Oni tam ni bil tega vreden. Stiril sem zavoljo Pavle. Sestra prednica me je opozorila na to. Če zmorem. Nisem lahko, pa sem le. Kaj mislite, da bi se bila Pavla sicer tako zgodaj vrnila iz Begunj. In če bi šla domačija. Naj bi bil mar dopustil, da mi edini otrok zavoljo nepoštenosti nekoga drugega shira v zaporih!“

„Tata!“ Pavla je stegnila obe roki preko mize proti očetu. Advokat Gregorc si je pa popravljal škčipalnik na nosu.

„Bi ne bil povedal. Pa če je treba, sem pa.“ Mogočnjaški Bric Gradišnik je stisnil roke v pesti. Obe sta se mu tresli, čeprav jih je trdo tiščal na mizo.

„Gospod Gradišnik, potem je pa pravzaprav vse rešeno. Kar sama se zmenita z gospo hčerjo. Kakor vidim, se bosta lahko. Doktor Andrejčič naroča, da vse, kar ostane, pripada njegovi ženi Pavli, rojeni Gradišnik.“

„Še čuda, da ni skušal zapustiti tisti preklesti Staničevi candri. Bi si preklicano prepovedal.“

„Tata! Olgo je vendar vzel s sabo.“

„Motite se, milostljiva. Gospodična Staničeva je ostala v Gorici. Govoril sem z njo. Niti ne ve, kam je doktor Andrejčič zginil.“

„Rees —?“ Pavla ni mogla skriti začudenja.

„Da, prosim vas. Moram jesti.“

„Nekaj lahkega, morda solato?“

„To bi bilo dobro.“

„Najprej pa hladno juho?“

„Da!“

„In kavo, gospa?“

Pokimala je: „Hvala vam, gospod...“

„Fontaine, gospa! Osebo vam bom pripravil solato. Po lastnem receptu.“

V kuhinji je glavni kuhar opazoval Luciena, ko je pripravljaj solato, in se mršil. Šef strežbe je dajal v solato razne začimbe. Mešal je, poskušal in smrkal. Od časa do časa je nehal delati in nekaj razmišljaj.

Glavni kuhar je stopil bliže. Lucien mu je dal znak, naj se odstrani. Obrnil se je, da se ne bi videlo, kaj dela. Nazadnje je poklical natakarkarja:

„Odnesi to v sobo 610!“

Ob 9.15 je prišel k Lucienu hotelski zdravnik. Bil je zaskrbljen. Opravičeval se je, ker ni bil pozoren na njegovo prejšnje opozorilo.

„Kaj pa se je zgodilo?“ je vprašal Lucien.

„Ženska iz sobe 610 je pred pol ure zbolela. Naročil sem, naj jo prenesejo v vaško bolnišnico. Mislim, da se je hotela zastrupiti.“

Na Lucienovem obrazu se je pojavil izraz presenečenja.

„Ste koga obvestili?“ je vprašal. Njeno družino, nekoga, da bi prišel ponjo?“

„Da!“ je odgovoril dr. Southern. Želel bi, da preverite, kaj je večerjala. V sobi smo našli podstavek za krožnike.“

„Jaz sam sem sprejel naročilo: rakovo solato.“

Dr. Southern je pokimal.

„Morska hrana. Verjetno gre za alergijo.“

Dvignil je telefonsko slušalko. Lucien ga je prijel za roko.

„Posebne začimbe so bile notri,“ je priznal. „Sam sem pripravil. Morda so bile premočne zanjo...“

Zdravnik je spustil slušalko:

„Vi...?“ je zajecjal.

Lucien je zmignil z rameni.

„Tako je bolje za hotel, da je samo zbolela...!“

Razni ljudje, razni učitelji. — Tuj mornar se je hotel nekoliko pošaliti iz Kitajca, ki je položil na grob znanca kos pečenega mesa: „Čuješ, Čong-li, kdaj pride tvoj prijatelj iz groba, da pojé pečenko?“ — „Čong-li: „Tedaj, ko se zbudi tvoj prijatelj, da poduha cvetje, ki si mu ga ti dal na grob!“

„Če je tako naredil, naj bi se bil tepec oglašil še pri meni, pa bi mu nikamor ne bilo treba hoditi.“ Gradišnik si je podprl glavo.

„Morebiti pa več ne živi,“ je znova zaskrbelo Pavlo. Pogledala je vprašujoče advokata. Ta je pa samo na široko odprl oči, narahlo nagnil glavo po strani in skomignil z rameni.

„Verjemi no, verjemi.“ Gradišnik je malomarno zamahnil z roko proti hčeri.

„Nemogoče ni. Pa vendar — Doktor Gregorec je vstal: „Pojdimo na njegovo stanovanje, da tam uredimo vso zadevo, kar se tiče premoženja, do konca. In — morebiti se nam na licu mesta, kakor pravimo pravdarji,“ advokat se je nasmejaj, „kaj več pojasni.“

„Pojdimo!“

In so odšli. Mladi pisar se je Pavli skoraj do tal priklanjaj.

Na cesti, Pavla je hodila v sredi, so komaj sproti odzdravljali in ljudje so se ozirali za njima. Doktor Gregorec je visoko dvigal glavo in si nevede kdaj pa kdaj zavihal brke. Gradišniku je bilo nerodno. Pavla pa kar ni vedela, kam naj se ozre. Hvala Bogu, da so prišli že na Travniki do Filipovega stanovanja.

Po stopnicah navzgor je Pavli zastajala noga. Pa jih je bila pred leti tako vajena, da s Filipom, kadar sta se vračala pozno domov, nista prižgala prej luči kakor šele v predsobi. Sedaj pa — Pri belem dnevu bi če se morebiti v nekdanjem stanovanju se bila skoraj spotaknila. Zaskrbelo jo je, ne mudi Staničeva Olga.

(Dalje prihodnjič)

Mrtva je pri živem možu. Sicer pa ne vem, če bi se še mogla premagati in živeti pri njem. Komaj.“

Čeprav ni oče naravnost vprašal, je Pavla vseeno odgovorila: „Če bi sedaj stopil Filip predme, sem mu koj pripravljena ponuditi roko v spravo. Že zavoljo vas, tata, in zavoljo naše krvi. In da rešim njegovo — dušo. Najprej je pa treba za trdno poizvedeti, ali je živ ali je mrtev.“

„Pametna beseda,“ je postal boljše volje Gradišnik: „Najbolj prav bo, Pavla, da stopiva jutri v Gorico do doktorja Gregorca. On utegne kaj več vedeti.“

„Saj res, tata,“ je prikimala Pavla in postavila jed na mizo.

V Brdih pri Gradišniku ta dan med kosilom Filipa, Pavlinega moža, nihče ni niti z besedico več omenil. So kaj malo govorili, jedli pa še manj.

Gradišnik in Pavla sta obstala pred pisarno advokata doktorja Gregorca. Spogledala sta se, kakor bi hotela drug drugemu reči: „Pojdi ti naprej...“ Pavla se je obrnila k očetu. Da bi je ne slišali znotraj, je pridušeno rekla: „Tata! Kar brez mene naredita.“

Gradišnik se je začudil: „Kako, brez tebe? Že ko si se možila, smo ti dokupili leta. Sedaj si pa brez dokupljenih že precej časa polnoletna. Če je kdo odveč, sem jaz. Bi se tudi najrajši obrnil.“

Pavla se je zbala, da bi oče res ne odšel. Naglo ga je prijala za laket: „Sama ne grem nikamor.“

„Ne pravim, da pojdi sama. Le poleg moram biti. Brez tebe ne opravi nič. Kaj bi se obotavljala. Kar bo, pa bo.“ Gradišnik

KONSUM über 100 Jahre jung

Einkauf im KONSUM
spart Zeit für die Familie!

Immer mehr KONSUM-Märkte,
Immer mehr Selbstbedienungsläden...
Vorverpackte und tiefgekühlte Waren,
vorgefertigte Mahlzeiten —
sie erleichtern das Leben der Hausfrau.
Ja, der KONSUM weiß,
wo der Schuh drückt,
denn sind 460 000 Familien
in Österreich
Mitglied im KONSUM.

für Menschen unserer Zeit

KONSUM

• Ameriško poveljstvo v Saigonu je sporočilo, da znašajo njihove skupne izgube v vietnamski vojni skoraj 100 tisoč mož. Dolej je padlo 13.490 amer. vojakov, ranjenih pa je bilo 84.877 medtem ko 735 vojakov pogrešajo ali pa so padli v ujetništvo.

• Dne 29. septembra sta predsednik skupščine občine Gornja Radgona Ivan Kovač in okrajni glavar okraja Radkersburg, dr. Otto Dinacher v prisotnosti predstavnikov sosednjih občin, članov mešane avstrijsko-jugoslovanske komisije in drugih prečezala bele trakove in s tem odprla novi most za osebni promet pri Radgoni.

KOLESA
MOPEDI
HLADILNIKI
HLADILNIKI ZA NIZKO
HLAJENJE
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIKI
PAŠNIŠKE OGRAJE
»HORIZONT«
BRZOPARILNIKI
ZA KRMO

A. in T. BLAŽEJ

ŠT. VID V PODJUNI
Telefon (0 42 39) 34 63
ŠT. PRIMOŽ — Tel. (04239) 34 6 09

Vse v pletenju preprog pri: Woll und STRICK-BAR, Klagenfurt — Celovec, (nasproti kapucinske cerkve).

**Velika zaloga
perila
blaga
in volne
za moške, ženske in otroke**

L. Maurer
Klagenfurt, Alter Platz 35

SADJARJI!

Najbolj zanesljivo rastoča sadna drevesca nudi domača sadna drevesnica MARKO POLZER, Lazar pri Št. Vidu v Podjuni. Ribizelj, češplje, maravdelj polovična cena.

Ing. MARKO POLZER, pd. Lazar
ŠT. VID V PODJUNI

Trije Kennedyji: senator Robert, brat Edward in oče Jožef Kennedy kot gledalci na neki športni prireditvi v Enway parku, v Bostonu v Združenih državah Amerike.

Ure in nakit v veliki izbiri pri

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9
Popravila izvršim takoj in solidno, kupujem in zamenjam zlato in srebro (tudi strto zlato).

Vse poljedelske stroje,
vse za gospodinjstvo
ugodno in na obroke
Vam nudi tvrdka

HANS WERNIG

KLagenfurt - CELOVEC
Paulitschgasse (Prosenhof)

**ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER**
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

**Sporazum med
Sovjetsko zvezo
in Avstrijo
o metanovodu**

Med Sovjetsko zvezo in Avstrijo so sprejeli okvirni sporazum za dobavo sovjetskega naravnega plina po orjaškem plinovodu med Sibirijo in Trstom. Še vedno pa se niso dogovorili za cene in za kreditne pogoje. V začetku bo Avstrija sprejela okrog 1500 milijonov kubičnih metrov sovjetskega plina letno, v zameno pa bo dobavila cevi. Vzporedno s tem so v teku tudi pogajanja med avstrijsko državno pokrajinsko družbo in italijansko ENI. V bistvu gre za razdelitev sovjetskih dobav, katerih vrednost bo dosegla okrog 650 milijonov šilingov. Glavno težavo predstavljajo cene, ker zahteva Sovjetska zveza približno 12,50 šilinga za tono plina več, kot ponujajo Avstrijci.

Bitte
vormerken:

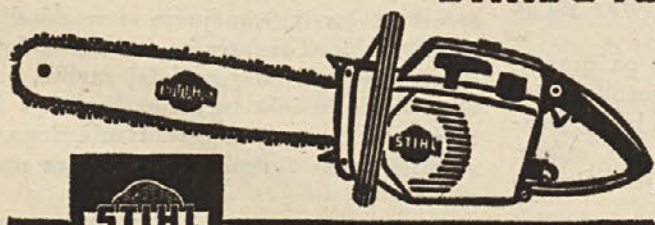
31
Dezember 1967

Letzter
Termin für
steuerbegünstigte
Anschaffung von
Teilschuldverschreibungen

Darum
Kelag Anleihe
16.-20. Oktober

Wieder eine neue, sensationelle Motorsäge von STIHL: die STIHL-040, ca. 8,7 PS stark, 8,8 kg leicht — nur 1,8 Kilo pro PS. Kennen Sie eine Motorsäge, die das übertrifft?

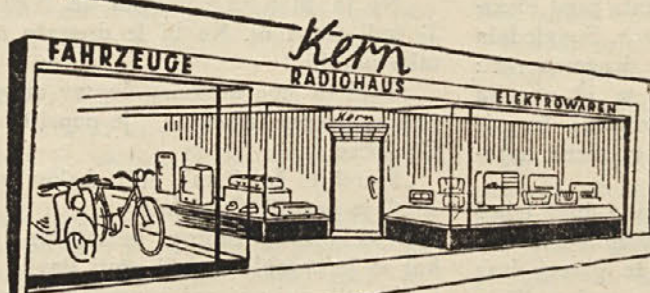
STIHL 040

Nasveti, prodaja, postrežba strankam

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2
P. Dobrla ves
9141 EBERNDORF
Telefon 04237-246

Radioaparati
Šivalni stroji
Kolesa

V VELIKI IZBIRI

**Radiohaus
KERN**
Klagenfurt, Burggasse